

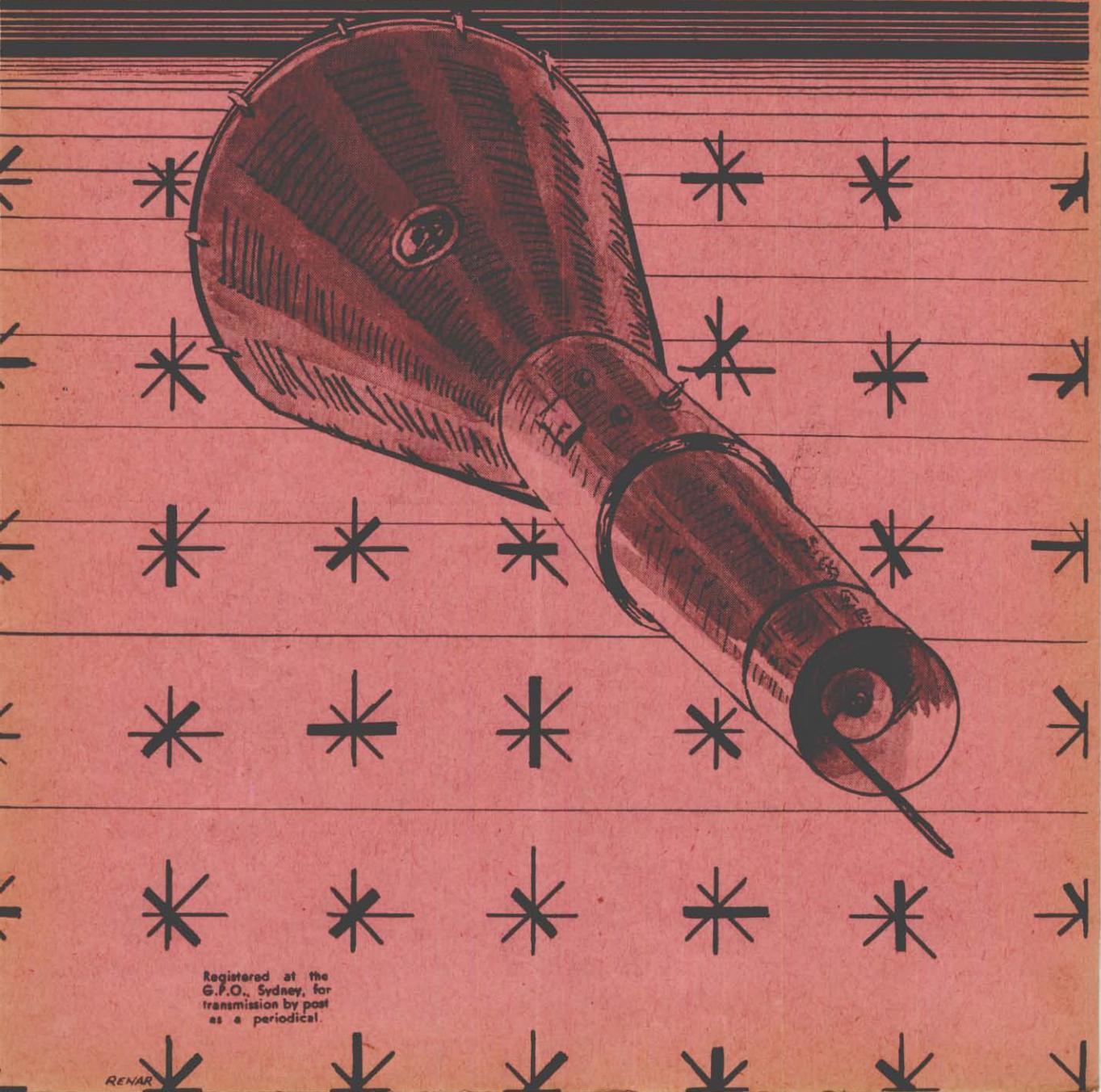
1966

STEV. 7

JULIJ

LETO XV.

MISLI

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 759 7094.

POLEG SPODAJ NAŠTETIH KNJIG

imamo zopet v zalogi naslednje:

SKOZI LUČI IN SENCE. I. del. Spisal Ruda Jurčec. Knjiga, polna podob iz naše narodne preteklosti. — £ 1-0-0.

LJUDJE POD BIČEM, slavna povest Karla Mauserja, 1. in II. del. Vsak po 30 šil. (Tretji del je še v pripravi.)

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal R. Jurčec. — £ 1-0-0

GORJANČEV PAVLEK, spisal Mirko Kunčič. Opisuje čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo. — £ 1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic iz emigracije. Izdala SKA v Argentini. £ 1-0-0.

DHAULAGIRI. Doživljali Slovenca v himalajskih gorah. Izdala SKA v Argentini. — £ 1-10-0.

SIVI DNEVI — spisal Marko Kremžar. Silno napeto pripovedovanje. — £ 1-0-0.

DANTE-PEKEL. — Izdala SKA v prevodu Tineta Debeljaka za 700 letnico pesnikovo, ki jo je slavil ves svet. — £ 1-0-0.

L J U D J E. Zbirka povesti Narteja Velikonja. — £ 1-0-0.

RICCIOTTI: ŽIVLJENJE JEZUSOVO. Ta krasna knjiga nam je že parkrat pošla, zdaj jo spet imamo. Cena £ 2.10.0, po pošti dva šilinga več.

MARIA V ŽIVLJENJU CERKVE. Spisal v domovini prof. Vilko Fajdiga. Dobili smo knjigo prav te dni. Cena 13 šilingov s poštnino.

IGNACIJ KNOBLEHAR. — Spisal dr. Fr. Jaklič. Opisuje delovanje slovenskih misijonarjev pred več ko sto leti v današnjem Sudanu, ki danes stoji v ospredju svetovne politike. Cena vezani knjigi £ 1-0-0, poštnina dva šilinga.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F. S. FINŽGAR III in IV. Cena \$2.00, poštnina 15c. Drugi Finžgarjevi Zbrani spisi so pošli.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krašna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. — £ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Liseč in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. s poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

LETTO XV.

JULY, 1966

ŠTEV. 7.

V NOVE ZARJE — V NOVE ZANKE?

TAKO DOLGO SE JE PRIPRAVLJALO, tako na ves glas se je raznašalo, da so že vrabci čivkali po vatikanskih in belgrajskih strehah o tem, pa se je končno vendar izvršilo". Tako uvaja neko poročilo svoje pripovedovanje o "normalizaciji" odnosov med Vatikanom in Belgradom. In nadaljuje:

Dogovor je bil pripravljen že pred meseci, treba je bilo še podpisa od obeh strani. Vatikan je podpis odložil, ker so se bližale občinske volitve v Italiji in so se komunisti silno napenjali, da bi dobili v roke rimske občino. Razglas sporazuma z Belgradom bi jim služil za politično propagando. Volitve so potekle s porazom komunistov, zdaj je napol čas za podpis. Dogovor je v glavnem v tem, da bo imel Vatikan svojega zastopnika, napol diplomat, v Belgradu, Belgrad pa v Vatikanu. Omogočen bo "dialog". Navezani bodo stiki, ki jih je Tito nekoč v znak protesta zoper Štepinčev kardinalskega klobuka tako mogočno pretrgal. Cerkev v Jugoslaviji s pogodbo ne bo dobila posebnih novih svoboščin, vsekakso bo pa bolj ali manj uradno potrjeno, kar si je zadnja leta prizorila na svojo roko. Komunisti niso voljni na uradnem papirju veliko obljubiti, rajši bodo sproti, takoreč mimogrede, odnehalni zdaj tu, zdaj tam, saj to uvidevajo, da se ljudstvo še trdno drži krščanstva in hoče imeti svoje cerkve in še marsikaj. V okviru dialoga se bo dalo marsikaj napraviti in vse kaže, da Cerkev v Jugoslaviji nastopa pot v nove zarje ...

Tako poročilo je napisal — optimist. Ko pač niso vsi ljudje optimisti, se je moralo zgoditi, da je prišlo poročilo pred oči tudi — pesimistom. Z namrščenimi obrvi so brali do konca, ob zadnjih besedah so poskočili in vzklknili: Da — v nove zanke!

Seveda so svoj vzkluk tudi obrazložili:

Vatikan ni samo svetna državica, je tudi sedež katoliške Cerkve. Kar počne Vatikan, počne Cerkev. Sega v roke komunizmu in se z njim dogovarja. Pozabila je, kako ga je sama več ko enkrat do kraja obsodila. Vsako sodelovanje z njim prepopovedala. Zdaj pa sama daje tako slab zgled! Upa, da ji bo dialog s komunizmom koristil. Ali res še ne pozna komunizma, ali ga mora na lastni koži doživeti, kot smo ga doživel mi? In ga bo doživila, komunizem jo bo preslepil, ker je satanski in še nikoli ni držal besede ...

Oglasil se je človek, ki ni včlanjen ne pri optimistih ne pri pesimistih. Izrekel je svojo misel:

Vatikan — Cerkev, če hočete — se ne dogovarja s komunizmom, dogovarja se s komunisti. Z ljudmi, ne z ideologijo. S komunisti, ki so s časom spoznali, da jih komunizem ni okreplil, ampak oslabil. Čas jim ni dobro služil, bolje je služil Cerkevi. Niso več tako mogočni, kot so bili sprva. Sam Tito je prisiljen obrniti obraz tja, kamor je pred časom tako zviška obrnil hrbet. In vsa njegova banda z njim. Da, komunisti so, pa so tudi ljudje. Kot ljudje, ne kot komunisti, so prišli do tega, da je pametno imeti stike z Vatikanom — s Cerkvio, če hočete. Zakaj naj bi jih Cerkev zato preklepla in jim obrnila hrbet? Česa naj se boji? Stara je 2,000 let, komunisti so — od včeraj!

V Vatikanu se zavedajo, da bo s tem "sporazumom" Cerkev v Titovini dobila le nekaj drobtinic. So pa te vrste drobtinice seme za večnost. Slabo vero bi pokazala Cerkev, če bi jih ne šla zbirat, kjerkoli jih najde.

BOGOKLETEN ZAPISEK

*Verujem, Gospod;
pomagaj mi v neveri!*

Marjan Rožanc v tržaškem "MOSTU".

NAJ BO MOJ RAZGLED PO SVETU še tako zastrit in oseben, upam si povsem zatrđno pribiti, da so katoličani tisti, ki zadnji čas pridobivajo na moći in vplivu, da se je prav Kristusov nauk zadnji čas razširil in okreplil.

Cerkve, ki so takoj po vojni skoraj opustele, se spet polnijo z verniki, ki stopajo vanje kot v zadnje priběžališe, cerkveni prazniki niso več le ljudska šega, ampak so spet prepojeni s prvobitno versko žlahtnostjo: Kristus se spet vsako leto rodi, umre in vstane od mrtvih.

Ljudje, ki so po vojni s prostovoljnim delom zanosno gradili zadružne domove in široke ceste, ki naj bi nas popeljale do bližnjika, danes s prostovoljnim delom in z denarjem iz lastnega žepa obnavljajo zanemarjene cerkve, slovenski list DRUŽINA tiskajo v desettisočih itd.

Ta široka pobožnost odmeva že v najvišji kulturni in politiki: komunisti so po dolgoletni nestrnosti kar naenkrat priravljeni na pomirljiv pogovor s kristjani in razpravljajo o stičnih točkah, sodišče v Ljubljani pa je pred kratkim na tožbo slovenskih škofov obsodilo mladega pesnika na zaporno kazen, ker je v eni svojih pesmi žalil verska čustva.

Prišlo je tako daleč, da bi lahko človek povsem upravičeno pomislil, da je komunistična oblast pod neslut enim pritiskom verskega razpoloženja sklenila konkordat s Cerkvio.

Tem zunanjim odmevom se prav nič ne čudim in me prav nič ne vznemirjajo. Kristjani se širijo in krepijo - predvsem to je resnica. Komunisti, zlasti tisti na oblasti, ki so še zmerom skušali povzeti vse, kar je zaživelo v ljudstvu in ostalo pri življenju, se s tem že morajo sprijazniti tudi zdaj, če hočejo še naprej ostati v prijateljstvu s časom in še naprej vladati kot naprednjaki.

Tudi levičarska gibanja po vsem širnem svetu ne smejo več zamuditi ničesar, kar se v ljudstvu poraja samo od sebe. Bistveno je samo to, kar se je zgodilo v ljudeh. To me tudi preseneča in vznemirja. Najprej to, da se cerkve polnijo z mladim in starem in da pri maši, pred spovednico ali v zakristiji vse pogosteje naletiš na človeka, ki se je včeraj imel za prepričanega marksista ali pa se je glasno prišteval med brezverce. Potem to, da je ta nova po-

božnost iz bogate zakladnice katoliške Cerkve postavila v ospredje prav Kristusov evangelij, osebno pričevanje Sinu človekovega in njegovo darovanje za bližnjega.

Vsega tega ni mogoče pripisati le aktivnejši dejavnosti Cerkve ali vzpodbudnemu vplivu zadnjih dveh papežev, od katerih je iz sakralnega Rima zavela ljudskost. Preveč spontanosti je čutiti in tej pobožnosti in preveč se je razmahnila. To niso taki ali drugačni vplivi, to je intimno razpoloženje, potreba v duhovni krizi ljudi samih.

In kakor je ta nova pobožnost in odprtost razveseljiva, tako se po drugi strani le ne morem zneniti vtisa, da je v tem nekaj neiskrenega, modnega in površnega. Morda prav zato, ker se je razmahnila tako na široko. Morda pa tudi zato, ker mi to nezaupanje narekuje moj lastni dvom in moja lastna neiskrenost. Tudi sam se kot bivši marksist v posvečenih cerkvenih ladjah, kamor me žene moja lastna nezadostnost, ne počutim še čisto zbranega in domačega; kakor prešuštni ljubimec sem, ki je zasel spet v ženino posteljo.

Resnična vera pa je domačnost, prijateljstvo s svetom in s samim seboj.

Boga se nihče med nami ne more ogniti, ker je neizogiben. Človek je ali njegov srečni dedič ali njegova sirota, rodi se z njim ali ga najde, dana mu je milost verovanja že od vsega začetka ali pa si to milost pridobi šele s težkim trpljenjem in samotnostjo. So srečneži, ki čutijo prisotnost Boga v vseh stvareh in v sebi samem, ki ne pozna dvojnosti duha in duše, za katere je vse oplojeno in skladno. So srečneži, ki verujejo, da je v tem negostoljubnem, izprijenem in sovražnem svetu vendarle neka razumna in pravična sila, ki bo nazadnje vse uravnala, neka smotrnost, ki se še giblje v smeri skladnosti, pravičnosti in ljubezni.

So pa še drugi ljudje, izgnanci iz raja, ki ne vidijo v tem svetu nobenega zametka pravičnosti in ljubezni; popolnoma sami so na njem in zapuščeni. Svet je sovražen in nezadosten, kakor so nezadostni sami sebi, in prav to bogokletno nezadovoljstvo s svetom in s samim seboj jih nazadnje prisili, da se odpovejo toliko cenenemu občutku za realnosti in da skušajo svet in samega sebe preseči, spremeniti — vse to v naporu silovitega hrepeneja po absolutni popolnosti ljubezni, ki nazadnje ni nič drugega kot Bog.

Sodijo novopečeni verniki, med katere bi lahko prištel tudi sebe, v to drugo vrsto ljudi? So to tiste grešne in izgnane duše, ki so si skozi trpljenje pod praznimi nebom nazadnje le utrle pot k Bogu in odrešenju? Ali je pa morda — kar je bolj verjetno — le konec njihovega razumarskega napuha, po katerem je vse obvladljivo in v človeških rokah, polom visokoletečih kril, nekakšna kapitulacija, sa-

mousmiljenje in lažna skromnost, ki se je končno odprla Neznanemu in išče tolažbo?

Komunizem kot laična in konkretna priredba bibrilje, ki veruje v moč ljudskega razuma in dobrote in ki bo že kar jutri prinesel raj na zemljo, se je vsekakor omajal. Komunist — tudi to je zdaj že jasno — se ne daruje za bližnjika, ampak le sam zase in svojo osebno korist, nič drugače vsi strankarski voditelji. Partizanska skupnost je razpadla, solidarnosti ni nikjer; človek je v tem obljudljenem zemeljskem raju slej ko prej sam kot pes. In ljudje, ki ne morejo živeti brez upanja in vere v povrnjeni raj, so opustili zemeljska pričakovanja in se znova oprijeli nebes, ki jih navsezadnje ne morejo razočarati.

In oprijeli so se tudi Kristusa, ki se je res daroval, ne sicer tukaj in zdajle, pred našimi očmi in za nas, a vendarle daroval, ne da bi pomicljal na osebno korist. Za nameček pa je še človek, ki je odrešil svet in je prav danes potreben bolj ko kdaj; vera v njegovo darovanje, ki je sicer nekoliko splošna in oddaljena, zato pa toliko bolj trajna in neomade-

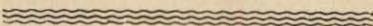
ževana, prinaša novo skupnost. V okrilju Kristusovega pričevanja lahko vsakdo solidarizira z vsakim.

Vse to me spominja na preprost dušni nehanizem. V osnovi tega verovanja je vera v dobrega človeka, ki se je pripravljen darovati za nas in nas odrešiti; in ker tega človeka v okrilju zemskega sveta ni, smo se oprijeli spet Kristusa. Poglavitno je, da imamo nekoga. Ta zavest nam vrača pogum in zaupanje, da se na svetu kljub vsemu počutimo vsaj nekoliko varnejše in ugodnejše.

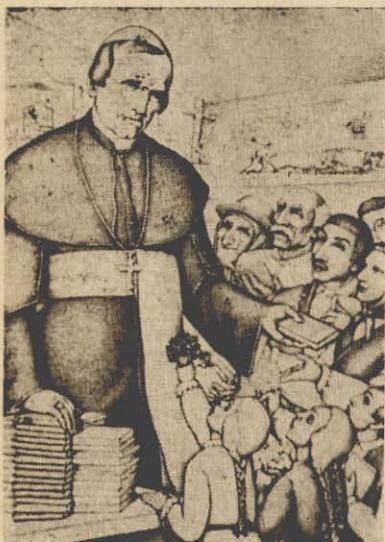
Je potem takem res le samousmiljenje in tolažba?

Zaenkrat je vzpodbudno predvsem to, da človek le ne more živeti brez vere in da se svetu spet odpira z nebranjenimi globinami svoje duše. Vprašanje pa je, ali bo vera ostala samo priběžališče ali se bo razvila v dejavno vezljivost s soljudmi?

Vprašanje je, do kdaj bomo še svetohlinsko pili Njegovo kri in jedli Njegovo meso, do kdaj se bomo izživiljali v obrednem uživanju kruha in vina, ne da bi bili On sam, Tisti, ki se zares daruje?

SLOMŠKA NA OLTAR

A.M. SLOMŠEK JE ŠE KOT ŠKOF rad obiskoval šole po mestih in vaseh. Povsod je govoril spodbudne besede učiteljem in učencem. Tako je

vedno ravnal ob svojih rednih obiskih podrejenih župnjih, včasih pa še kar tako.

Leta 1862 na svojega godu dan je odšel k prijatelju Marku Glaserju, ki je bil župnik pri sv. Petru pod Mariborom. Hotel se je umakniti obiskom in voščilcem. Župnik ga je prijazno sprejel, pa se kmalu oprostil ter odšel po opravkih. Malo pred poldnem se je vrnil in iskal škofa v župnišču. Toda ni ga bilo nikjer. Začelo ga je skrjeti, če se ni morda škof skrivaj vrnil v Maribor. Ko je pa odzvonilo poldan, so se otroci usuli iz šole in sredi med njimi je bil Slomšek. Začudenemu župniku je dejal:

"Lepše pač ne morem obhajati svojega godu kot med ljubo nedolžno mladino."

To je bilo 17. januarja 1862, god sv. Antona Puščavnika. Slomšek je godoval tisti dan zadnjkrat na tem svetu.

P. Valerijan Jenko, 66 Gordon St., Paddington, je namestni postulator za Slomškovo beatifikacijo. Hvaležno sprejema darove v ta namen in poročila o uslišanjih na Slomškovo priprošnjo. Priporočajte se Slomšku v svojih dušnih in telesnih potrebah.

OSEM OTROK?

KAJ PRAVITE?

IZ DRUŽINE, 15. april 1966

Načlanek, ki je izšel v DRUŽINI 1. decembra 1965 (v MISLIH pa v juniju 1966) pod naslovom "Osem otrok", je dobil list od neke izobražene žene iz Maribora zanimiv dopis, v katerem se zrcali stiska mnogih naših mestnih družin. V izvlečku ga DRUŽINA objavlja. — Ur.

NAŠIM DRUŽINAM NAJ BI BIL članek v zgled in bodovalo. Pa ni . . . Ali res ne poznate konkretnih, objektivnih težav naših družin? Da bi jih ne bilo!

Stanovanjsko vprašanje. Družina, o kateri pišete tako pohvalno, gotovo ima stanovanje, mogoče celo lastno hišo z vrtom — za otroke tako potreben življenjski prostor. Vprašajte pa novoporočence v mestu, kako in kje bodo stanovali. V podnajemniški sobi ali stisnjeni pri starših!

Malo je med njimi srečnih, da imajo eno samo sobo — garsonjero, ali enosobno stanovanje. Tudi za bodočnost nimajo upanja na boljše in večje. To ni črnogledo pretiravanje, resnica je. Kupiti lastno hišo ali stanovanje stane danes mnogo milijonov... Skupnost ne zida dovolj in tudi ne daje v najem stanovanj zastonj.

Če je družina po sreči stanovanje dobila, poglejmo, kakšne kvadrature ima današnje moderno stanovanje, naj se mu reče dvosobno ali trisobno stanovanje. Kam bi postavili v njem deset ali enajst postelj: za starše, za osem otrok in še za gospodinjsko pomočnico, ki je pri takoj številni družini nujna? Kje naj bi bil prostor za gibanje otrok? — Ulica, dvorišče . . .

Zakaj torej dajete zgled srečnih družinskih razmer v družini, ki je gotovo redka izjema? Verjamem, da si je tista družina pošteno pridobila gmotno osnovo za svoje vzdrževanje, morda podevodljivo kmečko domačijo. Vendar to ni primer za široko zgledovanje.

Preživljvanje in vzdrževanje družine. Kateri družinski oče v mestu more danes s svojim zaslužkom vzdrževati desetčlansko družino? Kako se preživlja vaša vzorna družina? Kje je dobila ogromna

potrebna sredstva? Ne bodimo slepi in gluhi v današnjem svetu.

Poglejte vendar, kako so že danes podhranjeni otroci, slabokrvni malčki! O tem govore statistike v dnevnem časopisu. Družine si ne morejo privoščiti kvalitetne prehrane. Lahko bi vam predložila matematično natančen izračun o eksistenčnem minimumu za desetčlansko družino. Upam, da ni treba.

Poklicna zaposlenost žene. Za mlade družine v mestih je obvezna. Nimata dote, nimata bale, poklic imata imata in mesečni zaslужek. Z njim si ustvarjata gnezdece in z njim živita vsak dan sproti. Tudi zaradi zavesti varnosti mora biti žena v poklicni službi, saj v slučaju, da bi ostala mlađa vdova, ne dobi po možu pokojnine. Imetja pa nima.

Prvega otroka pričakujeta srečna. Grenko pa je, ker nimata pravega doma. Gospodinja podnajemniške sobe ne vidi rada v njej dojenčka. Če ima družina enosobno stanovanje, je težava, kam naj postavi še eno posteljico za otroka. Tudi ni prostora za tretjo osebo, ki naj bi prišla pomagat mlađi materi po porodu. Na primer njena mati ali sorodnica od drugod.

Nastane pa še hujša težava. Kdo bo varoval dete, ko bosta oba odhajala na delo? Ste že videli kdaj, kako v zgodnjih jutranjih urah, tudi v mrazu in grdem vremenu, prenašajo mlade matere svoje malčke iz hiše v hišo, iz ulice v ulico k tujim ljudem v čuvanje? Matere pa nato nemirne, zaskrbljene, neprespane in izčrpante delajo pri stroju v tovarni, za prodajalno mizo v trgovini, za katedrom v šoli. Vseeno, kjerkoli. Pa ni druge rešitve. Tako je.

Resnico si priznajmo odkrito. Niso to samo posamezni izjemni primeri, splošen pojav je to. Vaš primer o srečni materi z osmimi otroki je preveč srečen. Zato zabode uboge mlade matere globoko v srce. Zbuja zavist do one srečne družine, ki ima dom, denar in je žena lahko doma. Naše mestne matere so v resnični stiski.

DRUŽINA je pripisala:

Ženi iz Maribora, ki nam je poslala to pismo, smo iskreno hvaležni za njene globoko občutene vrstice. Ni dvoma, da govorji mnogim iz srca. Res je, da je zgled družine z osmimi otroki z dežele, je pa resničen. Res je pa tudi to, da v Sloveniji ne prideta poprečno dva otroka na družino in da torej izumiramo. Tudi to je vprašanje — vprašanje naroda, ki hoče živeti. K pismu žene iz Maribora se bomo še vrnili.

NADŠKOF Dr. POGAČNIK SE PRITOŽUJE

KOMISIJA ZA VERSKA VPRAŠANJA V LJUBLJANI je priredila zopet letos "novoletni sprejem" katoliškim duhovnikom in protestantskim pridigarjem. Na številno obiskanem sestanku se je oglasil k besedi ljubljanski nadškof dr. Pogačnik in med drugim rekel:

"V naši republike so se v preteklem letu začele zidati mnoge cerkve. Komisija za verska vprašanja je moralna vedno posredovati pri lokalnih oblasteh, da so končno le izdale gradbeno dovoljenje. Tako imamo sedaj v naši škofiji cerkev v Dražgošah, zida se cerkev v Poljanah, v mariborski škofiji imate lepo novo cerkev v Odrancih (takrat še ni bilo nezgode — ur.), potem v Petroči in v Kuzmi. Dobila se je tudi lokacija za stolnico v Novi Gorici.

"Za vse to posredovanje Verske komisije se lepo zahvaljujemo. Včasih nam je res neprijetno, da je treba toliko dregati in prositi, pa toliko argumentov navajati, preden se kaka stvar zgane... imam težave posebno s posredovanjem pri nekaterih učiteljih. Saj smo imeli vsa desetletja, kar živimo, težave z mnogimi, pa so danes tudi nekateri zelo trmoglavi..."

"Dialog pa zahteva, da pove vsak svoje želje in svoje misli, da ne postane to monolog — niti samo naš niti samo vaš. Zato vam priporočim

(predstavnikom Verske komisije — ur.) nekatere druge želje, ki jih bo treba v tem letu reševati.

"Vsa naša semenišča so preobremenjena in treba bo iskati prostore — nekatera jih sploh nima. Zato vas prosim za pomoč v tem letu tudi za stanovanja. — Druga stvar, ki bi jo posebno priporočil... v imenu vseh vernikov, tukaj pričajočih duhovnikov in vseh ljudi — tudi nevernih — zavzemite se za to, **da bo božič pri nas praznik...**

"Imamo pa potem še različne druge težave. Težijo nas včasih davki, zlasti cerkvena miloščina je precej obdavčena, ali pa, če se kaj gradi, je treba misliti na davke in to nas nekako izčrpuje, da ne moremo naprej. Potem so pa še druge drobne stvari, ki jih omenja vsak škof, ko vas obišče.

"Mi slovenski škofje želimo odkrito, da bi se odnosi z Vatikanom vse bolj izboljševali in da bi prišlo do nekega prvega dogovora in soglasja, da bi se mogli potem razgovarjati tudi o drugih stvareh, ker imamo problemov še veliko.

"Preteklo leto je neki študent napisal bogokletno pesem v Tribuno. Povedal sem, da bomo škofje tožili... "Pavlihova pratika" me zelo boli. Za nas je žaljava. Naj se kako uredi da taka pratika ne bo izšla, ker je za nas katoličane žaljava."

Pred dobrim tednom smo praznovali god svetih bratov Cirila in Metoda. Oglejmo si njuni sliki, ki ju je napravil Tone Kralj za novo spominsko cerkev v Vejni pri Trstu. Stroške so prevzeli Slovenci iz Primorja.

★ KO TOLE PISEM, SMO NEKAJ DNI pred praznikom svetih bratov Cirila in Metoda. Na predvečer bomo imeli pobožnost in blagoslov z Najsvetijšim, v naši kapelici Marije Pomagaj. O obisku še ne morem nič reči, sklepam pa lahko iz preteklih pobožnosti, da še naša kapelica ne bo premajhna. Med ljudmi "ni časa" za take stvari. Da, za Boga je vedno premalo časa ali pa nič. Poznali smo Ga, ko nismo nič imeli, čim eden misli, da je na zeleni veji, pa Bog ni več potreben. Čudno, a žalostno dejstvo. — Tudi pri nedeljski slovenski maši v hrvaški cerkvi bl. Nikolaja se pozna zima. Hladno je. Pa kar skozi vse leto, razen morda za božič in veliko noč na prostem pri lurški votlini. Hladno pa nam je pri maši zato, ker tako na redko sedimo. Kako prijetno bi bilo, ko bi bila cerkev polna. Včasih je bila lepša udeležba, takrat, ko je večina še prišla z vlakom ali tramvajem. Zdaj je avto skoraj pri vsaki hiši, pa "ni več časa" . . .

To je pa druga stran našega življenja v Melbournu, ki jo prvi mogočni vtisi na obiskovalca nekaj dni ne prikažejo. Vidi in grenko občuti jo vsakdo, ki se sam trudi za redno krščansko življenje, in ki hoče s svojim delom nekaj doprinesti za slovensko skupnost, naj že bo na verskem, kulturnem ali družabnem polju. Družabno polje se še najbolj obnese, pa še tam se kažejo razpoke. Ko bi ne bilo vstopnine in ko bi zastonj delili pivo in klobase . . .

Pa nikar ne mislite, da obupavam! Nisem nikak pesimist. Smq že marsikaj napravili in še bomo. A kadar začnem računati, koliko odstotkov naših ljudi sodeluje pri skupni dejavnosti, me je strah pogledati številke in sram me je obenem, da bi priše v avstralsko javnost. Kje so naši ljudje? Kam gredo? Kje se izgubljajo? Sto vprašanj, sto izgovorov in sto vzrokov. Čas reže svoje brazde, mi pričakujemo žetev — sejati pa pozabljamamo . . .

★ No, včasih pa le kaj zraste. Dne 23. julija, če bo šlo vse po sreči, bomo spet želi. Gledali bomo "Desetega brata", ki ga bo vprizorila v St. Brigid's Hall, North Fitzroy, igralska skupina tu-

kajšnjega društva. Igra zahteva precej in težko že čakam, da bom videl, kaj nam bodo nudili igralci. Čestitam jim, da so se potrudili in hodili na vaje. Bog daj, da bi naši rojaki napolnili dvorano, saj h kulturnim prireditvam se ne zbiramo sleherni mesec.

★ Dne 11. junija smo imeli pri Mariji Pomagaj tri krste: Štefan je sinko Alojza Kavaša in Marije r. Režonja, Preston. Tanjo je dobila družina Franca Roštana in Ljubice r. Taleva, Northcote. Za Aleksandro Antonietto bodo klicali hčerko Antona Mikuša in Jožefe r. Grabner. — Dne 12. junija so v cerkev sv. Družine, Bell Park, prinesli Miro Marijo, hčerko Matija Kolarja in Anice r. Bibič. Ostali krsti so bili spet v Kew: Dne 19. junija je zajokala Sonja Ana, hčerka Franka Novaka in Zdenke r. Klepec, Forest Hill, in pa Audra Marija, prvorjenka Vekoslava Duruta in Zore r. Frank, Glenroy. Dne 25. junija pa je krstna voda oblila Ivana, sinka Ivana Bariča in Irme r. Pozvek, Fawkner.

Vsem družinam iskrene čestitke!

★ Poročili so se medtem štirje pari; prva dva ženina sta bivša fanta Baragovega doma: Franc Kravoš je dne 11. junija v cerkvi Srca Jezusovega v Kew podal roko Vidi Tončič. Franc je bil rojen v Franciji in krščen v Vipavskem Križu, nevesta je doma iz Hrušice. — Dne 18. junija je bila pri nas poroka in tudi svatba: Ivan Horvat je končno le pričakal svojo izbranko Otilijo Žalik, ki je nekaj dni prej dospela iz domovine. Ženin je iz Male Polane, nevesta pa iz Velike. Ivan se pridno udejstvuje pri cerkvenem zboru, pri odboru tukajšnjega Slov. društva in pa pri igralski skupini. Pri "Desetem bratu" bo igral Krjavlj. — Dne 25. junija sta si pri Mariji Pomagaj v Kew obljubila zvestobo Karel Jakupovič in Pamela Diane Birchall. Ženin je iz Jesenic, nevesta pa je rojena v Carltonu. — In še Mario Marsič, Slovensko Primorje, ter Kristina Cobanov iz Hrvatske.

Oblico sreče na novo življanjsko pot!

★ Oča Skraba, ki živi z nami v Baragovem domu, se je pritožil. V prejšnji številki sem ga ovekovečil, pa ga po pomoti napravil za pet let mlajšnega: Obhajal je **petinsedemdesetletnico** in ne sedemdesetletnico. Pa še o tem nisem gotov, kdo je napravil napako: jaz ali tiskarski škrat. Vsekakor je bila storjena in naj bo tu popravljena. "Tisto o luni pa je kar prav napisano," je dodal oče svoji pritožbi. (Tu je pa škrat nedolžen — Ur.)

★ Na našem gradišču smo bili zadnji čas kar precej živahni. Končali smo stene (tudi notranjo oblogo) dvorane, na delu je bil Štrukljev Slavko kot varilec in zdaj je vse pripravljeno, da končajo tudi tesarji formo za cementno ploščo. Prihodno soboto in nedeljo bi radi končali zadnja dela ter namestili mrežo po formi, obenem bo električar Franc Vravnik z nekaj pomagači položil cevi za električno napeljavko. Če nam to uspe in bo teden kasneje (dne 16. julija) lepo vreme, bo to dan, ko bomo cementirali. Dela bo dovolj od jutra do večera, a veliko bo s tem za nami.

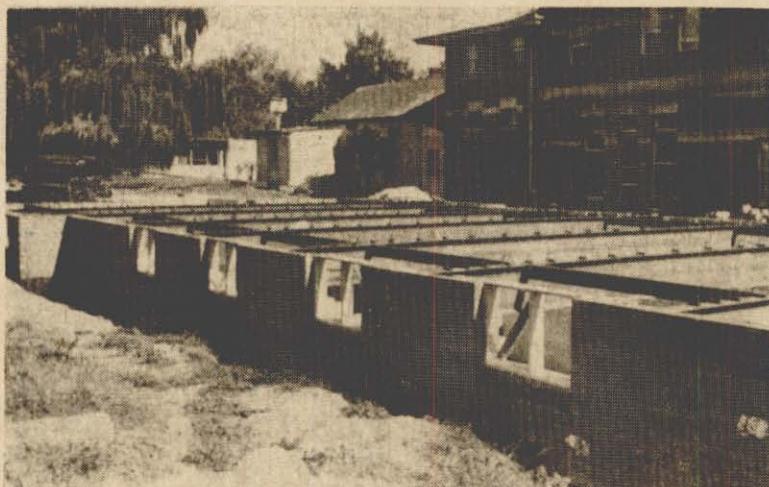
Vsota za cerkev je dosegla številko dolarjev 17,582-98. Tu še niso vključene junijске bančne obresti, ki bodo kar lep doprinos k našim darovom.

Naj na tem mestu omenim, da je vsak delavec na gradišču zavarovan za slučaj nesreče. Težko sem našel zavarovalnico, ki sprejme zavarovanje prostovoljnih delavcev, pa sem jo le staknil. Mislim, da je prav tako: če se že nekdo žrtvuje z brezplačnim delom, vsaj v slučaju nesreče pri delu naj dobi odškodnino.

★ V Slomškovem domu imamo v sestrski kapelici sveto mašo enkrat na teden, navadno ob sredah. Od časa do časa imajo sestre tudi blagoslov in molitveno uro pred Najsvetejšim. V molitve vključujejo svoje dobrotnike. — Za kapelico smo dobili v dar nekaj mašne obleke, ki jo je prinesel iz Sydneya p. Valerijan. V dar smo dobili tudi harmonij, ki bo kar dobro služil, četudi ni nov. Kelih je dar p. Valerijana, enega, ki zdaj služi za ciborij, pa so sestre prinesle s seboj. Ni-mamo pa še monštrance in jo za sleherni blagoslov prinesem iz kapele Marije Pomagaj. Mala, preprosta monštranca bi stala okrog 25 funtov ter sem pri zadnji nedeljski maši že nekaj nabral v ta namen. Sleherni dar bo hvaležno sprejet.

★ Dne 15. avgusta je praznik **Marijinega Vnebovzetja in zapovedan praznik**. Pri Mariji Pomagaj v Kew bomo imeli večerno sveto mašo ob pol osmih. Pridite

★ Zdaj pa še nekaj za **adelaide Slovence**: Ko bomo imeli četrto nedeljo tega meseca (dne 24. julija) redno slovensko službo božjo, bosta med nami tudi dve slovenski sestri iz Melbourne. Rade bi srečale adelaide rojake. Po sv. maši se bomo zbrali v dvorani za cerkvijo in se malo pogovorili. Tam bo med nami še ena osebnost: "čarovnik" Angelo Parma vas bo presenetil s svojim pestrim in zanimivim sporedom, ki ga v Adelaidi še niste videli. G. Parma ima za seboj že nekaj tisoč predstav po domovini in drugih delih Evrope ter je pred leti dobil srebrno odlikovanje kot drugi najboljši mojster čarownij v Evropi. Pripeljite s seboj svoje prijatelje!

Strop dvorane je še čakal, ko je nastala ta slika. Od tu navzgor bo rasla cerkev. P. Valerijan pravi, da ta slika MORA v objavo, zakaj tudi naj boljši fotograf je odslej ne bo mogel več narediti. Le zakaj ne? Pater ni povedal.

KDO JE UMETNIK?

J(aka) O(korn), Brooklyn, N.Y.

Kmalu po izidu naše zadnje številke mi je prišlo v roke glasilo slovenskih akademikov v Ameriki: ODMEVI, ena letošnjih številk. V njej sem naletel na spis o umetnosti, ki ga tu lahko berete. Z njim bomo skrajšali čas pričakovanja na spis o umetnosti, ki ga je napovedal g. Rapotec. Smemo tudi upati, da bo naš umetnik našel v članku kaj takega, kar ga bo podžgal k večjemu zamahu pri sestavljanju oblubljenega spisa. — Ur.

PRED SEBOJ IMAMO STVARITVE tako imenovane "moderne umetnosti". Nekateri so o tej novi umetnosti polni hvale, nekateri jo zelo ostro ocenjujejo, a glavna večina opazovalcev je sploh ne razume. Zato se mi zdi potrebno ugotoviti, ali ta nova smer v umetnosti ustrezajo splošno priznani definiciji umetnosti. Moderni umetnik živi v svojem, od resnične stvarnosti precej odmaknjenem svetu in zato je njegova umetnina povprečnemu opazovalcu več ali manj nerazumljiva. In ob tem nerazumevanju se začnemo spraševati: ali moremo to še imenovati umetnost v pravem pomenu te beseda?

Mnogi moderno umetnost hvalijo, a sami ne vedo, zakaj. Zavedajo se pa, da je ne razumejo in to večkrat tudi priznajo. Toda kljub temu jo hvalijo. Vzrok temu je zdaj zelo razširjena miselnost 1: novo je vedno boljše od prejšnjega; 2: če mi je nekaj nerazumljivo, je temu vzrok samo pomanjkanje moje izobrazbe in moja kulturna nezrelost.

Jaka Okorn je tudi sam slikar. Dva primera kazeta, kako si predstavlja "razumljivo" umetnost.

To trditev takoj zagrabi moderni umetnik. Pravi, da je njegovo delo tako daleč pred sodobnim svetom, da ga ljudje še leta in leta ne bodo razumeli. Človek je po svoji naravi tak, da se hoče pred drugimi pokazati vedno v boljši, privlačnejši luči. Zato se vedno najdejo ljudje, ki hvalijo in kupujejo "nove" umetnine. S tem hočejo pokazati svojo visoko izobrazbo, s katero — po njihovem mnenju namreč — daleč nadkriljujejo vse ostale. A žal to ni resnica ampak le utvara.

Človek je družabno bitje. Živeti mora v skupnosti z drugimi ljudmi. V vsakem človeku se nabirajo vtisi iz njegove okolice. Uspeh, oziroma napredek človeka odvisi od tega, koliko je zmožen sprejeti od svoje okolice in kaj izbira (ker govorimo o metnosti, imam v mislih le duhovne dobrine). To duhovno bogastvo vsak po svoje izrabi, predelava in s pomočjo že obstoječega ustvarja novo.

Čim zmožnejši je posameznik, tem bogatejša je njegova duševnost. In ker je človek družaben, mora podati svoje mišlenje in čustvovanje v tako jasni luči, da ga lahko ljudje razumejo. Šele potem namreč lahko sodijo in se odločijo, ali bodo umetnikove nazore sprejeli ali odklonili. Zato se mi zdi skoraj nemogoče moderno umetnost ocenjevati, ker nam namreč ni razumljiva. In če jo ljudje kljub temu hvalijo, naj bo že iz kakršnegakoli vzroka, v tem ne vidim nobenega smisla in se mi zdi vse le prazno govorjenje.

Kaj je v mojih očeh umetnost? Umetnost bogati duševno življenje posameznika, ki pride z njo v stik. Pokazati mora človeku novo pot in odpirati mu nova vrata v svet duhovnega bogastva, obujati in poglabljati mora že slabotna in večkrat pozabljena čustva. Vse to mora biti seveda v skladu s koristmi človeške družbe, poleg tega pa prežeto z lepoto. To je, kar daje umetnosti trajno vrednost.

Umetnik mora torej podajati nekaj, kar združuje v sebi lepoto in vrednost. S svojo umetnostjo naj prepričevalno vpliva na opazovalce v zaželeni smeri. Pri tem ima seveda vsak umetnik vso prostost, kako to izvrši in kam usmeri svojo pot. Čim spretnejši in čim bolj je domiseln, tem bolj visoko se bo povzpel na lestvici umetniške vrednosti in žel bo uspeh s svojimi umetniškimi deli.

Kdo je po vsem tem umetnik? Ker je glavni namen umetnosti zvišati duhovno raven človekovega življenja, more biti resničen umetnik le človek z bogato duševnostjo in občutljivo dušo. Najboljši bo torej tisti umetnik, ki je tako poln čustev, da iz njega kar kipi in si išče olajšanja v obliki umetnine, v katero izlije vsa svoja čustva. Ustvarja torej iz

svoje lastne potrebe. Pri tem mora seveda upoštevati dejstvo, da ustvarja ne le zase, ampak tudi za javnost. Zato mora uporabljati taka izrazna sredstva, da bodo njegove umetnine ljudem jasne in razumljive, ker le v tem slučaju bo umetnikova duša preko njih našla odmev v dušah opazovalcev.

Mnogo je takih ljudi, ki mislijo, da so umetniki, a dejansko niso. Skoraj ni človeka, ki ne bi imel v sebi vrednost in jih želel deliti z drugimi. Toda vsak nima daru, da bi prikazal svoje misli in čustva tako jasno in privlačno, da bi ga drugi razumeli in žeeli sprejeti njegova dela. Ta dar imajo le *resnični* umetniki besede, glasbe, dleta ali čopiča. V njihovem delu je trajno, večno veljavno bogastvo in njihova imena ne bodo nikdar izbrisana iz zlate knjige umetnosti.

ROJAK MIŠA LAJOVIC

V AVSTRALSKI JAVNOSTI

SYDNEYSKI "MIGRANT ADVISORY COUNCIL of the NSW Liberal Party" je razposlal uredništvo raznih publikacij naslednje poročilo:

"G. Milivoj Lajovic je izjavil:

"Tistih 30,000 komunistov v Avstraliji, ki se pred javnostjo skrivajo, pomeni večjo nevarnost za naše demokratične svoboščine, kot 10,000 drugih, ki odkrito izjavljajo, da so komunisti.

"G. Lajovic je Slovenec in ustanovitelj Avstralskega političnega študijskega krožka. Poglavitni namen krožka je, da zasleduje dejavnosti komunistov.

"Ko je spregovoril na simpoziju liberalne stranke o komunizmu, je naglasil, da imamo v Avstraliji komuniste v parlamentu, na univerzah in na drugih mestih, kjer lahko izvajajo svoj pogubni vpliv.

"Primer, kako so se komunisti brez prelivanja krvi polastili poprej zgledno demokratične Češkoslovaške, mora biti močno svarilo Avstralem, da se kaj takega lahko zgodi tudi tu, je dejal.

"Demokratične stranke na Češkoslovaškem so podlegle, ker niso poučile svojih pristašev o načrtih komunistov in o resnosti komunistične nevarnosti. Mirno so prepustile komunistom, da so ustvarjali javno mnenje. Same so pa zatrjevale ljudem, da bo še vse prav in da komunisti ne mislijo na revolucijo. Glavni vzrok, da so komunisti uspeli, je v tem, da njihovi nasprotniki niso imeli ne poguma ne uvidnosti, da se je treba pravočasno postaviti v bran.

"G. Lajovic, član emigrantskega sveta liberalne stranke za NSW, je spodbujal Avstralce, naj študirajo taktiko komunistov, s katero se vtihotapljujo vsepovod in zmeħčavajo opozicijo. S tako taktiko so leta 1948 izvedli prevrat na Češkoslovaškem."

CAPTIVE NATIONS WEEK

Z javnimi prireditvami bodo praznovali

TEDEN ZASUŽNJENIH NARODOV

v Sydneyu, Brisbanu, Melbournu in Adelaidi.

Za Sydney je v glavnem program:

Nedelja 17. julija ob 3. pop.: Zborovanje z nastopi odličnih govornikov v Trocaderu;

Ponedeljek 18. jul.: Umetnostna razstava v Education galeriji; odprta ves teden

Sreda 20. jul.: filmska predstava v ukrajinski dvorani, Lidcombe; ob 8. zvečer.

Četrtek 21. jul.: Zborovanje v dvorani 32 Parrnell Street, Latvian Hall, Strathfield, ob 8. zvečer.

Sobota 23. jul.: Pevski nastopi v Konservatoriju, Macquarie St., Sydney, ob 8. zvečer.

Izpod Triglava

ŽELEZNIŠKO - TRANSPORTNIH PODJETIJ ima Slovenija samo troje: Maribor, Ljubljana, Postojna. Nekoč sta bili tudi v Novi Gorici in Novem mestu, pa so prvo pridružili Postojni drugo pa Ljubljani. Ljubljanski tisk ugotavlja, da so pri teh podjetjih uslužbeni po večini ljudje, ki imajo za seboj "višjo politično šolo", ki jih je vzgojila v trdne komuniste, ni jim pa dala potrebine strokovne izobrazbe. Zato je pri slovenskih železnicah marsikaj narobe in dogodijo se nezgode, ki jih nihče resno ne preiskuje. O teh zadevah je odkrito pisala Tedenska Tribuna, pa bo seveda ostalo zgolj pri ugotovitvah.

V PREDSTAVNIŠKI SVET dijakov na tržaški univerzi je pri letošnjih volitvah slovenska lista ADRIA dobila 77 glasov in s tem dosegla spet lastnega zastopnika med kakimi 35 članji Sveta. Uspeh ADRIJE je razveseljiv, vendar ne preveč. Sicer je dobila 3 glasove več kot pri prejšnjih volitvah, je pa tudi več slovenskih slušateljev nego pred letom.

DESETLETNICO "KNJIŽIC" je doživel salzianski zavod "Marijanisče" na Opčinah pri Trstu. Začele so izhajati v zamejstvu leta 1956. "Knjižice" so drobni zvezki v glavnem verske vsebine, nekaki kažipoti v srečno življenje na zemlji in pozneje. Cena je nizka, pisane so poljudno, pa prav mikavno. Doslej je izšlo 54 zvezkov v skupni nakladi 170,000. To visoko število dokazuje, da ljudje radi segajo po njih. V dobršni meri so Knjižice namenjene doraščajoči mladini.

DVE UMETNOSTI GALERIJI v Ljubljani zbirata dela slovenskih slikarjev in jih razstavljata. Eni od njih je poslal nekaj svojih del priznani akademski slikar Božidar Kramolc iz Kanade. Možje pa pri komunistih doma tako slabo zapisan, da slik v Ljubljani najbrž še pogledali niso, kar nazaj so mu jih poslali. Nisi "naš", torej tudi umetnik ne moreš biti!

"**OGNJIŠČE**" JE IME LISTU, ki ga izdaja mesečno za mladino škop dr. Jenko v Kopru. Zadnje čase izhaja v novi lepi opremi. Posamezna številka stane 1 N din, celoletna pa 12 N din. Prinaša pesmi, povedi, šport, film, križanke, odgovore na vprašanja itd. Naroča se na naslov: Trg re-

volucije 11. Koper. — DRUŽINA v Ljubljani pa izjavlja, da se lahko vsakdo v inozemstvu nanjo naroči. Izhaja po dvakrat na mesec, stane za vse leto (doma) 12 N din, za inozemstvo cena ni navedena, vsekakor je pa treba dodati nekaj za poštino. List je vsega priporočila vreden. Naslov: Poljanska c. 4, Ljubljana.

KOROŠKI SLOVENCI SO IMELI v Št. Jakobu "pod lipami" krasno prireditvev o priliki zaključka dekliške kmečko-gospodinjske šole. Bilo je v nedeljo 15. maja tega leta. Udeležba je bila ogromna. NAŠ TEDNIK prinaša sliko velike množice, ki se stope drenja na prireditvenem prostoru. Spredaj je nekaj sedežev, na katerih se poleg neznanih gostov smehljata pisatelj Karl Mauser in naš popotni torbičar dr. I. Mikula, ki je pa po vsej verjetnosti torbo ciganom prodal.

O "PORABSKIH SLOVENCIH" menda v MİSLIH še nismo pisali. Živijo onstran Prekmurja ob reki Rabi. V sedmih vasih. Seveda na Madžarskem. Poročilo ve povedati, da so dobili letos zelo lep molitvenik z naslovom: Daritev svete meše. Prirejen je po novih liturgičnih predpisih in navodilih. Vse kaže, da se naši rojaki tam kar dobro drže, sicer bi ne mogla iziti posebna knjiga za nekaj tisoč "madžarskih" Slovencev.

NATEČAJ ZA NAJVĒČJEGA SLOVENCA in največjo Slovensko so razpisali v Ljubljani. Bolje povedano: za najvišjega Slovence in Slovenko. Še bolje: za najdaljšega in najdaljšo. Če pa še ni dovolj jasno povedano, kaj so razpisali, naj razloži rezultat: Pripravilo se je 15. deklet, med katerimi meri ena 189 cm. Fantov se je prijavilo 18 in eden od njih meri 207 cm.

DA JE UMRL PISATELJ JANEZ JELEN, smo na kratko že poročali. Vzrok zmrtvi je bil mrvoud, ki ga je zadel po desni strani. Umrl je v Ljubnem pri Brezjah, kjer je zadnje čase župnikoval, ne v Bevkah, kot smo pomotoma omenili. Rodil se je na Rodinah, župnija Breznica na Gorenjskem leta 1891. V duhovnika je bil posvečen 22. junija 1915. Pokopali so ga 14. aprila v rojstni vasi. Pogreb je vodil nadškof dr. Pogačnik. List DRUŽINA mu je napisala iskreno posmrtnico in pravično ocenila njegovo pisateljevanje.

SKAKALNICA V PLANICI pod gorenjskimi snežniki, mednarodno znana, je doslužila. Zob časa je na njej opravil svoje delo. V kratkem jo bodo podrli, ni več varna za uporabo. Postaviti pa mislijo v bližini novo, še večjo, v smeri proti Tamari. Na njej se bodo lahko vršili poleti do 160 m. Če pojde po sreči, jo upajo odpreti že leta 1969.

EKUMENSKE SMARNICE pod naslovom Mati krščanske edinstvo je izdal in razmnožil škofijski urad v Mariboru. Brali so jih v maju po vseh cerkvah. Sestavilo jih je več duhovnikov. Razpravlja največ o tem, kako Marija povezuje katoliško in pravoslavno Cerkev.

JABOLKA SO DRAŽJA od pomaranč in banan, tudi do tega je moralno priti v Sloveniji pod komunisti in njihovim gospodarstvom. Nekoč so šla slovenska jabolka čez mejo v razne evropske dežele, zdaj pa Slovenija uvaža jabolka iz tujine, baje iz Švice in še od kod. Zapisano stoji, da je prišlo v Slovenijo iz tujine "na stotine vagonov" jabolk . . .

FANTJE KRULIJO NEMŠKE POPEVKE, pa še to le takrat, kadar se napijejo. Slovenskih pesmi ne znajo več. Kulturnega življenja ni, pevskih zborov ni, kje so tisti, ki so obstajali nekoč v velikem številu? Kam vodi vse to? Tako je potožil v ljubljanskem DELU ribniški upokojeni učitelj Janko Trošt.

KAKOR POD FAŠISTI

Dr. Avgust Sfiligoj v Kat. Glasu.

NA DRUGEM MESTU V PRIČUJOČI ŠTEVILKI poročamo, da je laška vlada prepovedala manjšinski kongres evropskih narodov, ki se je imel vršiti v Gorici in Trstu. Slovenci so dvignili živahne proteste. Iz daljšega članka, ki ga je objavil Kat. Glas v Gorici navajamo dva odstavka:

"Prepoved manjšinskega kongresa je zapustila bridko spoznanje, da se tudi sedanje demokratske oblasti v Italiji še vedno glede postopanja z narodnimi manjšinami na svojem področju bistveno ne razlikujejo od fašistov. Zlasti je žalostna in boleča ugotovitev, da so se prav krščanski demokrati v napadu na slovensko narodno manjšino v Italiji poslužili fašističnega zakona iz leta 1935.

"Človeku se vsiljuje vprašanje, ali za italijanske krščanske demokratske državnikе in politike ne velja določilo iz okrožnice Janeza XXIII. "Mir na zemlji", ki v 94 členu ugotavlja, da je treba glede narodne manjšine "odkrito priznati, da hudo nasprotuje dolžnostim pravičnosti, karkoli kdo storiti zoper te manjšine, da bi omejeval njihovo moč in rast, še toliko bolj pa, kadar taki zgrešeni ukrepi merijo na zator manjšine"? Ali pa mislijo, da je vse njihovo delo krščansko že samo zaradi tega, ker ga opravljajo v neposredni bližini Vatikana, pa čeprav je krivično?"

SE O NESRECI V ODRANCIH

Po poročilu v Naši luči

VAS ODRANCI LEŽI NA MURSKEM POLJU nekaj kilometrov stran od reke Mure. Že pred vojno, oziroma med vojno, so si vaščani zgradili zasilno cerkev iz lesa. Do matične cerkve v Beltincih jim je bilo predaleč, župnijska cerkev v Črensovcih je bila ob nedeljah prenapolnjena. Zato je po vojni med vaščani v Odrancih dozorel sklep, da si bodo zgradili novo zidano cerkev, po načrtu prof. Valentinčiča iz Ljubljane. A kako priti do denarja in potrebnega materiala? Kako preiti težave, ki jih je stavila "ljudska" oblast, ki si cerkve ni prav ni želela?

Domenili so se, da bodo od svojih zaslužkov prostovoljno dali za cerkev in jo tudi z lastnimi rokami zidali. Tako se je kmalu zbrala precejšnja vsota, da bi lahko začeli zidati. A oblast ni hotela dati dovoljenja za zidanje. Z raznimi izgovori je ovirala pozrtvovalnost vaščanov.

Končno so se nekako dogovorili: cerkev smejo zidati le, če prej zgrade Zadružni dom. Vaščani so se posvetovali in končno, čeprav z veliko nejedvoljo, sprejeli ta pogoj. Ko je zrasel Zadružni dom, so se lotili zidanja cerkve. Zidali so vsi vaščani, možje, fantje, žene in dekleta, še otroci so pomagali. Bil je to pravi plebiscit vernosti pomurskega ljudstva. Neumorno so delali in kupovali gradbeni material, ki ga ni bilo lahko dobiti. Stvar je postala zanimiva tudi za "ljudsko" oblast, ki se ni sramovala — po tolikem nasprotovanju — o cerkvi in nje gradnji poročati obenem s sliko v listu, namenjenem izseljencem po svetu, kot nekak dokaz verske svobode v domovini. (Rodna gruda — ur.)

In potem se je zgodila nesreča . . . Ljubljansko DELO je 15. marca poročalo: "Vsekakor gre pri gradnji za nestrokovnost in slab nadzor, saj so med graditelji prevladovali nekvalificirani delavci."

Ni težko vaščanom očitati nestrokovnost pri delu. A nobene pravice do očitanja nimajo ljudje, ki so na vodilnih mestih naše domovine zlorabljali svojo nestrokovnost ter težke milijone in milijarde, iztrgane žuljevim rokam slovenskega delavca, pošiljali v Beograd, da tam denar zmečejo za objekte, ki se nikdar niso dogradili ali pa, morda dograjeni, za ves narod pomenijo le deficit in poklom.

Toliko v pojasnilo od nas Prekmurcev vsem tistim časnikarjem, ki se sprašujejo, zakaj so v Odrancih s tako "nerazumljivo naglico" gradili cerkev. — pr.

NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 8: Cvetko Falež, Jože Cek;

\$ 4: Maks Skurnik, Neimenovan;

\$ 2: Rudolf Jamšek, Vlado Menart, Milan Hudson, Petrina Pavlič, Miha Hočevar, Maks Spilar, Stanko Vatovec, Vinko Vitežnik, Emil Pantner, Stane Plaznik, Jože Cey, Franc Mautner, Stanko Kocjančič, Anton Špiclin, Franc Ižanc, Jože Wouk, Stanko Kragelj, Karl Semencič, Zorka Kovacič;

\$ 1.00: Dominik Peternel, Anton Kračina, Frank Rom, George Marinovič, Franc Danev, Franc Komar, Marija Ferfolja, Marija Dobrinja, Angel Čargo, Ana Zaja, Emil Kapelj.

Z A P. PODERŽAJA V INDIJI: Janez Ambrožič, Kanada \$ 25; G. Marinovič \$ 4; pet Neimovanih skupaj \$ 14. — Tako je vsota narasla na

\$ 200, ki jih bomo odposlali, preden bo ta številka v vaših rokah. P. misijonar piše, da so imeli silno vročino, on sam je moral za nekaj dni v bolnico. Upa, da bo z zidanjem v sedanji džungli kmalu opravil in odšel spet drugam. Mimogrede omenja, da so mu zgnili zadnji zobje, korenine so mu populili — nič pa ne pove, če mu rastejo "novi" ali ne . . .

Z A SLOMŠKOV SKLAD: Anton Šajn (S.A.) \$ 2; Angel Čargo \$ 2, več Neimovanih skupaj \$39. — Tako je vsota narasla na \$100, ki jo bomo te dni poslali v Rim.

Prav iskrena hvala vsem darovalcem za te vsega priporočila vredne zadeve. Bog obilno povrni! Naj bodo priporočene še drugim.

CHARLES DE GAULLE vzbuja precej občudovanja zaradi uspehov svojega obiska v Rusiji. Sam poudarja, da ni šel v Sovjetijo, bil je v Rusiji. Vse kaže, da se mu je zamisel lastne poti v svetovni politiki in diplomaciji obnesla bolje kot kateremu koli drugemu državniku. Na drugi strani je pa skoraj isti čas dvignil veliko prahu zaradi atomskih poskusov na Pacifiku. Bilo je veliko protestov, pa možakar je kar prepričan, da bo kmalu vse potihnilo.

PRED STO LETI, torej leta 1866, so izhajali štirje slovenski listi ali časopisi. Dva v Ljubljani, dva v Celovcu. Ljubljanska sta bila NOVICE, ki jih je izdajal Blaiveis, in ZGODNJA DANICA, urednik Luka Jeran. Celovška sta bila Einspielerjev SLOVENEC in Janežičev SLOVENSKI GLASNIK.

V SANTIAGO DE CHILE v Južni Ameriki je precejšnje število Slovencev, pa še nimajo lastnega duhovnika. Po enkrat na mesec pride mednje za službo božjo salezijanec Martin Maroša, ki župnikuje na čilski župniji s 30,000 dušami. Slovence v Santiagu nekako "vodi" slovenska nuna Vincencija Kaplja. Pod njenim vodstvom so začeli misliti na Slovenski Dom. Kupili so zemljišče in pred dve maleti že začeli zidati. V načrtu je dvorana, kapela, bolnišnica, dom za ostarele in penzionat. Žal jim je zmanjkalo sredstev in delo je obtičalo. Skúšajo nabratiti denarne pomoči med rojaki po svetu,

pa kaj, ko je povsod toliko potreb. So pa ti Slovenci lahko za zgled marsikateri slovenski skupini po svetu, ki je po večini dosti številnejša, pa za take načrte brezbrižna.

V ARGENTINI so generali odstavili demokratično izvoljeno vlado in se sami polastili vse oblasti. Razpustili so vse politične stranke in odsloveli vse guvernerje. Izgovor je, da je bila vlada premehka napram komunistom in peronistom. Kolikor je znano, sprememba ni naletela na močan odpor. Tednik "Svobodna Slovenija" poroča o spremembah vlade brez komentarja. Novi predsednik je general Juan Carlos Onganía.

O NAGLICI NAPREDKA in znanosti v naših časih je že marsikdo zapisal takole ali podobno: V zadnjem stoletju je svet napredoval bolj kot prej v deset tisoč letih. — Kako počasi je pa nekdaj napredoval, je povedano s to primera: Iz Pariza v Rim je potreboval Napoleon skoraj prav toliko časa kot pred njim — Julij Cezar.

TORONTSKA SLOVENSKA MLADINA je dala lep program na ondotni televiziji. Bilo je nekaj narodnih plesov v narodnih nošah, več pesmi mladinskega zbora in cela vrsta slik najlepših krajev iz Slovenije. Z Mirenskega grada je prišel v Canada misijonski brat Ciril Hribar, ki nadomestuje pokojnega brata Cirila Verdnika.

ZANIMIVA SLIKA

IZ DIJAŠKEGA ŽIVLJENJA

Ivan Avsenek iz let 1905 — 1910

BILI SO TAKRAT ZA DIJAKE BURNI ČASI. Prišla je doba preloma s tisto preteklostjo, ki je v študentih videla samo kandidate za poznejso duhovsko ali posvetno gospodo. V začetku preloma v prvem desetletju tega stoletja smo se mladi gimnaziji že šli Indijance v gozdovih okoli Kranja. Bolj kot javno življenje so nas zanimali kriminalni romani.

V angleško-burski vojni smo potegnili z Angleži samo zato, ker so Nemci vlekli z Buri. Nemci so nam bili namreč že takrat zoprni. Par let pozneje nas je rusko-japonska vojna že tako razburkala, da smo se hodili na ljubljanski Grad vojskovat z Nemci. Ker so bili Nemci za Japonce, smo bili mi naravno za Ruse. Tako je prišlo do tega, da so takrat Rusi sicer pogoreli v Sibiriji, zato pa zmagali na ljubljanskem Gradu. Seveda jim to ni nič pomagalo.

Prevzelo nas je počasi naše javno življenje. S strastjo smo sledili prepirom okoli Prešernovega spomenika. V duhu smo bili tudi pri vseh demonstracijah, tudi pri tistih, kjer sta izgubila življenje Lunder in Adamič. V razredih se nismo delili le po narodnosti, ampak tudi po svetovnih nazorih in političnih stališčih. Naši profesorji so morali prenašati celo take besede, kot na primer socializem, ki so jih študentje brez kazni rabili v svojih obveznih predavanjih v 7. in 8. gimnaziskem razredu.

ZAGOVORNIKI IANA SMITHA, sedanjega gospodarja Rodezije v Afriki, se obračajo na Anglijo, Ameriko, Združene narode in druge Smithove nasprotnike z vprašanjem: Zakaj tako kričite zaradi Rodezije, molčite pa o vsem, kar se godi v baltskih deželah, kar se je zgodilo v Tibetu, kar se godi v zasluženih deželah vzhodne Evrope, zakaj niste ničesar storili za Madžare leta 1956? — Tako spraševanje vesti je samo na sebi kar veljavno. Ne hote pa spraševalci priznavajo, da se položaj današnje Rodezije da primerjati z razmerami v raznih zasluženih deželah, da torej pod gospodarjem Smithom le ni vse prav. Res je, da so nasprotniki Iana Smitha vedno pripravljeni na igranje dvolčne vloge, njegovi zagovorniki pa tudi niso daleč od tega.

Dr. Janez Krek ni bil slep za prelom v dijashkih vrstah. Poleg stikov s posameznimi dijaki je imel v svoji vili na Taboru tedenska predavanja o socialnih vprašanjih. Na predavanja nas je hodovalo toliko, da je bila soba vedno natlačena. Razlagal je osnovne pojme o socialnem vprašanju in odrejal debate, da vidi, ali smo ga razumeli. Pa ga zmeraj nismo. Svojo razlago o navidezni razliki med umskim in ročnim delom, na primer, nam je moral parkrat ponoviti. Ni nam bilo namreč hitro jasno, kako je treba vrednostiti umsko in kako ročno delo.

Prižiganje Krekove znane dolge pipe je pa služilo za odmor. Kot nikjer, pokojnik ni bil izbirčen niti pri tobaku. Njegova sestra Cilka mu je zastonj dopovedovala, da s takim tobakom lahko kadri sam sebi, ne pa svojim gostom. Dobila je za odgovor, da njegov tobak preganja tudi mole in neslane goste.

Za nas dijake so bila Krekova predavanja neprecenljive vrednosti. Nemška literatura o socialnem vprašanju nam je bila tuja, domače slovenske pa skoraj ni bilo. Krekov pouk nam je močno olajšal branje gospodarske in socialne literature, od dnevnikov preko tednikov in mesečnikov do strokovnih knjig. — *Svob. Slov.*)

O SREČANJU PAPEŽA IN RAMSAYA, vrhovnega poglavarja anglikanske cerkve, piše dr. Vodopivec v Rimu: Srečanje med Pavlom VI in anglikankim primasom je izrednega pomena, ker je zagotovilo in javna obveza obeh cerkva, da skupno poiščeta vsa pota in vse možnosti zbljanja, s skupnim študijem, s skupnim delom in skupno molitvijo. Večjega zagotovila v sedanjih razmerah ni mogoče ne dati ne pričakovati. Ramsay je pozneje rekel: "Tako sem še pod silnim vplivom teh mogočnih vtisov, da si ne drznem o tem posebej govoriti, ker ne vem, kako naj izrazim, kar v sebi čutim."

JOŽE BROŽ TITO se je čutil do dna duše užaljenega, ko se je zavedel, da je bil kdo ve kakko dolgo pod policijskim nadzorstvom. Kakor kak "zločinski" begunec, ki si je upal priti domov na obisk! Skriti mikrofoni — celo v Titovi spalnici! Tu se pa vse neha! No, vse se ni nehalo, vsaj zamenkat ne, le trepet pred Rankovičem je vzel konec. Ubogi Tito res nima sreče s svojimi "najobjimi". Djilas, Dedier, Rankovič, Kard . . . Ne, za tega zadnjega še ne vemo, kako je z njim. Pa se bo počasi zvedelo, kje stoji v teh zmedah ljubljanski Edvard.

stari mladi

Iz knjige: MED LJUDMI

Dr. Anton Trstenjak

Izgubljena oblast

ZA STARŠE JE TUDI ODRAŠČANJE OTROK velika preizkušnja. Oče in mati sta spočetka varuha in negovalca otrok, pozneje pa vodnika, vzgojitelja in učitelja, končno pa jih morata odpustiti kot "zrele" na samostojno življenjsko pot.

Pri tem sta vedno bolj ali manj prikrajšana v svoji težnji po "oblasti", po "komandi". Zlasti velja to za očeta. Ne more se prav vživeti v to, da je sin že samostojen, da morda že celo več ve kot on; utegne biti sinova odločitev pametnejša kot njegova lastna. Izobražen sin očetu večkrat svetuje, kako naj ravna; oče se ne zmeni; ko mu pa isto stvar svetuje starejši, neprimerno manj izobražen človek, ga takoj uboga. Niti ne zaveda se tega. A morali bi se tega zavediti stari in mladi: le tako bi znali drug drugega spoštovati in biti v svojih željah obzirni.

Oče gleda na sina vse življenje enako; zanj je sin vedno "njegov otrok", pa naj bo še tako izobražen ali morda celo v letih; kakor pravi prigodba: 85 letnemu očetu sporočijo, da si je njegov 60 letni sin po nesreči zlomil nogo. Ko oče to sliši, vzklikne: "Saj vedno pravim, mladost je norost."

Zlasti kmečki starčki se le neradi umaknejo s svojega mesta. Ima svoj "kot", pa ga ne zamenja, tudi če mu mladi ponuja cel grad. "Iz hiše me mečejo", tako odgovori in zlepa ne pozabi "grozne krvicce in nehvaležnosti" otrok. Sploh star človek zlepa ne prenese selitve. Zlasti stare žene so v nevarnosti, da jih taka selitev spravi v grob, kajti zanje pomeni

občutek "doma" in domačnosti mnogo več kot za moške.

A tudi pri moških srečamo podobne, kar ganljive primere. Rajni primarij dr. Rihard Jug, ki je bil dolga leta kot vojaški zdravnik v službi na avstrijski ladji *Viribus unitis* in ki je tudi pozneje vsako leto potoval malone po vsej zemeljski obli, je po osvoboditvi, ko je videl, da se bo moral najbrž preseliti iz zavoda ali vsaj v drugo sobo zavoda, v katerem je stanoval, obupno izjavil: "Tega ne prenesem. Iz te sobe me ne spravijo drugam kakor na Žale". — In res: raje je ostal v stenicah, kot da bi se preselil v boljšo sobo. In prepeljali so ga iz sobe šele bolnega v bolnišnico in od tam čez nekaj dni — mrtvega — na Žale.

Drugi zanimivi primeri

Mlad gospodar je popravljal gospodarsko poslopje. Za vse se je še nekako dalo z očetom pogovoriti, da popravila ni preveč oviral, le vrata v shrambo naj bi ostala stara.

"Ta vrata boš odrstranil? Moj oče jih je dal narediti in ves čas mojega gospodarstva so dobro služila. Zdaj pa na lepem zate niso več dobra."

"Oče, kakšno pa bo to? Na novo preurejeno poslopje, vrata pa stara! Razbita! Saj vidite, da jih spodaj že lep kos manjka".

Oče: "Saj to je tisto! Nova bodo cela, kako pa naj potem mačke ven in noter hodijo in miši lovijo . . . "

Ko je bil oče mlad, je zasadil pred hišo hruško ali slivo. Posušila se je že, ne rodi, niti ne zeleni ne več. Sin jo poseka. Toda joj pri očetu: "Moje delo podirajo! Vem, tudi mene bi že radi podrli. Nič jim ni po volji, kar sem jaz naredil."

Sin ali zet je prodal kravo iz hleva, ker je bila že stara in jalova. Oče pa: "Vse, kar sem jaz vkljup spravil, bodo zapravili". — Listi so pred leti prinesli ganljivo vest, da je 75leten voznik naredil samomor. Prodali so mu bili konja, s katerima je vozil . . .

Orodje, navade, obdelovanje polja, vse mora ostati pri starem. Ako si mladi dovoli spremembo, občutijo stari to kot osebno žalitev. Novo orodje in stroji — to je samo "podpiranje lenobe".

"Mi smo vse z lastnimi rokami opravili, pa je najbolje rodilo".

KO ZAPOJEM

I. Burnik

*Vselej, ko zapojem,
ko zapojem vdano, ljubeznivo,
vselej me pri srcu mojem
radostno boli,
da pokleknem ob kropilnik
ves ponižen —
V tej mirnosti,
kot koprena skrivnosti
sladke so srčne vezi.*

Mlada gospodinja, ki je prišla k hiši, bi rada odvadila može čikarje, da ne bi pljuvali po tleh v hiši. Prinesla je štirioglat, leseno posodo z žaganjem, jo postavila v kot ob peči in rekla:

"Prosim, če bi v tole žaganje pljuvali. Ga bom vsak dan zamenjala, samo da mi ne bo treba po tleh pljunkov pometati in brisati."

Oče pa: "Kaj, da bi v svoji hiši ne smel pljuniti, kamor bi hotel? Te novotarije me bodo še v grob spravile. Potem pa pljuvajte v žaganje, če hočete, jaz že ne bom". — In grča grčasta je na prej pljuval po tleh.

So stari ljudje, ki jim ni po volji, če jim kupite novo obleko ali čevlje. Raje si dajo' staro večkrat popraviti, samo da nosijo isto, kar so si še "sami napravili". — Bogomir Magajna dobro pravi:

"Ena sama lončena skleda, ki so jim jo nadomestili z dosti boljšo, pripravnejšo, je lahko vzrok za popoln razkol... Tu je slehrno dokazovanje in pregovarjanje brez uspeha."

Matere nerade izpustijo gospodinjstvo iz rok in toži se jim dati kuhalnico mladi gospodinji. Kakor hitro bi to storile, bi se čutile izrinjene iz svojega območja in navadno to ne gre brez bolečin. Oče je užaljen, ko opazi, da sin naroča knjige in liste na svoje ime.

"Jaz sem zdaj pri tej hiši ničla!"

HRENOVICE PRI POSTOJNI SO V STISKI

Piše župnik S. Gregorič

LANSKO LETO JESENI SEM SPREJEL upravo te župnije. Dobil sem požgan zvonik, požgano župnišče, tri podružnične cerkve pa razkrita po ciklonu, ki je divjal lani 4. julija. In še drugih 7 cerkva je v slabem stanju.

Naša župnija se je sesula v razvaline dne 23. aprila 1944. Nemci so začeli zvonik, ki se je goreč zrušil na cerkev in župnišče. Cerkev so rešili, zvonik in župnišče sta zgorela. Takratni župnik g. Lavrenčič je moral ob požaru gledati katastrofo z dvignjenimi rokami in mitraljezom na prsih. Zato pozneje ni bil več sposoben za obnavljanje. Predlanskim je doživel še cestni karambol, zato so mene nastavili tu, da rešim in obnovim, kar se da.

Ljudje so dobri in radi pomagajo, a je v vsej župniji komaj 1200 duš. Je nemogoče, da bi to število ljudi nosilo vsa bremena pri obnavljanju. Razvaline so strašne. Naj še omenim, da so Italijani odnesli iz naše župnije 4852 kg zvonov, cesar še do danes niso vrnili.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi
na igro po romanu Josipa Jurčiča

DESETI BRAT

Igra bo v soboto, dne 23. julija 1966
ob 8. uri zvečer
v dvorani St. Brigit's Hall, Nicholson St.,
Carlton.
Vstopnice so v predprodaji v Slovenskem
domu.

POZDRAV IZ FATIME

Vsem rojakom v Avstraliji, znam in neznam, zlasti pa naročnikom in bralcem MISLI, pošiljam najlepše pozdrave od Marijinega svetišča v Fatimi na Portugalskem. Vas in vse vaše zadeve sem priporočil naši skupni nebeški Materi in zavetnici. — Potovanje lepo poteka, časa za daljše pisanje odločno manjka. — LUCIJAN MOZETIČ.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU? CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

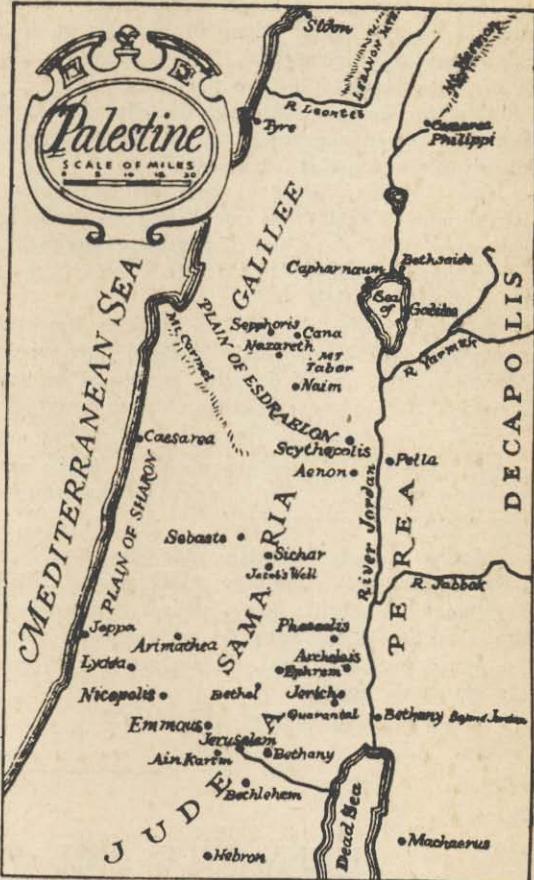
Besedilo evangeličev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangeličev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

PRILICA O VELIKI VEČERJI

Ko je to slišal nekdo izmed gostov, mu je rekel: Srečen, kdor bo obedoval v božjem kraljestvu!

Jezus pa mu je rekel: "Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je mnogo povabil. Ob času večerje je poslal svojega služabnika povaabljenim povedat, naj pridejo, ker je že vse pripravljeno. In začeli so se vsi hkrati izgovarjati. Prvi mu je rekel: Njivo sem kupil in jo moram iti pogledat; prosim, imej me za opravičenega. Drugi je rekel: Pet jarmov volov sem kupil in jih pojdem preizkusit; prosim te, imej me za opravičenega. In spet drug je rekel: Oženil sem se in ne morem priiti. — Služabnik se je vrnil in to sporočil svojemu gospodu. Tedaj se je hišni gospodar razsrdil in je rekel svojemu služabniku: Pojni brž na ceste in ulice po mestu in pripelji semkaj uboge in poahljene in slepe in kruljeve! — Služabnik je rekel: Gospod, zgodilo se je, kar si naročil, pa je še pro-

POVABLJENI NISO PRIŠLI

"Ko je to slišal eden gostov... Du razume mo zvezo in logičen potek pripovedovanja, se moramo spomniti, kaj je bilo brati v prejšnji številki MISLI na zaključku. Jezus je tedaj omenil "vstajenje pravičnih" in njihovo večno življenje, ki bo končnoveljavno "kraljestvo božje." Vsaj eden si je vzel besede k srcu in je nekote vzdihnil: blagor tistim! — Zdaj bi pričakovali, da bo Jezus vzdih potrdil in morda vzkljiknil: Blagor tudi tebi, ki si to spoznal! Pa ne tako. Jezus kar na lepem začne novo priliko, ki na videz nima zveze s tem, kar se pravkar dogaja. Jezus je pač bral še druge misli v srcu tistega gosta, ki jih mi ne moremo brati. Gost je bil farizej in je kar zatrdrov pričakoval, da bo on in z njim drugi farizeji prav gotovo nekoč vstopil v tisto blaženo kraljestvo... Nova prilika pojasni, da to ne bo kar samo od sebe prišlo. Le preveč so farizeji navezani na posvetne dobrote, zato bodo

stor. — In gospod je rekel služabniku: Pojdi na poto in k ograjam in primoraj jih vstopiti, da se moja hiša napolni. Zakaj povem vam, nobeden izmed onih povabljenih mož ne bo okusil moje večerje."

HOJA ZA KRISTUSOM

Šle so za Jezusom velike množice in obrnil se je in jim rekel: "Če kdo pride k meni in ne sovraži svojega očeta in matere in žene in otrok in bratov in sester, vrh tega tudi svojega življenja, ne more biti moj učenec. Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za meno, ne more biti moj učenec. Kdo namreč izmed vas, ko hoče zidati stolp, ne sede poprej in ne preračuna stroškov, ali ima, da ga dozida; da bi se mu potlej, ko bo postavil temelj in bi ne mogel dovršiti, ne začeli vsi, ki bi to videli, posmehovati in govoriti: ta človek je začel zidati, pa ni mogel dovršiti. — Ali kateri kralj, ko gre na vojsko zoper drugega kralja, ne sede poprej in se ne posvetuje, če more z desetimi tisoči stopiti nasproti njemu, ki prihaja nadenj z dvajsetimi tisoči. Če ne, pošlje, ko je oni še daleč, poslanstvo in prosi miru. — Tako torej nobeden izmed vas, kateri se ne odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec. — Sol je dobra. Če se pa tudi sol pokvari, s čim se bo popravila? Ne za zemljo ne za gnoj ni porabna, proc jo mečejo. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša!"

O IZGUBLJENI OVCI

Približevali so se mu pa vsi cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki so godrnjali: Ta grešnike sprejema in je z njimi. Povedal jim je pa to priliko:

"Kdo izmed vas, ki ima sto ovac in eno izmed njih izgubi, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in gre za izgubljeno, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo zadene vesel na svoje rame; in ko pride domov, skliče prijatelje in sosede in jim pravi: Veselite se z meno, zakaj našel sem svojo ovco, ki se je bila izgubila. — Povem vam: tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore."

IZGUBLJEN KOVANEC

"Ali katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno drahmo, ne priže svetilke in ne pomete hiše in skrbno ne išče, dokler je ne najde? In ko jo najde, skliče prijateljice in sosede in pravi: Veselite se z meno, zakaj našla sem drahmo, ki sem jo bila izgubila? — Tako bo, povem vam, veselje med božjimi angeli nad enim grešnikom, ki se spokori."

pred njimi v "kraljestvu" zaničevani cestninarji ("poahabljeni in kruljevi" . . .) in celo pogani, nejudje ("pojdi na poto in k ograjam") ki so izven mesta — izven judovske skupnosti, po judovskem mnenju že vnaprej zavrženi . . .

S KRIŽEM NA RAMAH . . .

Jezus se s svojimi apostoli mudi ob Jordanu v perejski deželici, to vemo že iz prejšnjih razlag. Tudi tu, kakor nekoč ob Galilejskem morju ali jezeru, se ga oklepajo velike množice. Gredo za njim in z njim, ko hodi gor in dol ob Jordanovi vodi. Vidijo v njem velikega moža, ki uči drugačen nauk kot farizeji in pismarji. Seveda pa tudi preproste množice nimajo pravega pojma, kaj Jezus hoče in s kakšnim srcem more res biti kdo njegov učenec. Ni se čuditi, saj niti apostoli niso kaj dosti razumeli in jim je šele prihod Sv. Duha po Vnebohodu do konca odprl počasne glave. Ko Jezus vidi, kako množice silijo za njim, se mu zdi potrebno, da jim razblini napačno pričakovanje. Le osebna odpoved vsej zemeljski tvarni ljubezni in navezanosti na stvari usposobi človeka, da je vreden Jezusovega prijateljstva. Dve primeri povesta, kako naj vsakdo vnaprej premisli in preračuna, če je dovolj močan in odločen ali ne. (Zidanje "stolpa", odprava na vojno . . .) "Sovražiti" starše in ostale sorodnike — pa čutimo, da pomeni: odpovedati se jim, če bi bili ovira pri hoji za Kristusom.

VESELJE OB NAJDENJU

Čeprav so množice le slabo razumele Gospodove zahteve za vstop v "kraljestvo", čeprav so bile njegove besede včasih kar trde, jih je vendar vsaj njegova nenavadna osebnost vlekla k njemu. Celo očitni grešniki niso bežali pred njim, rajši so rinnili bliže in bliže k njemu. On jih pa tudi ni podil od sebe. Z besedo, s pogledi, s prijaznim ravnanjem jim je skušal seči do duše. Seveda farizejem, ki so se imeli za najbolj pravične med pravičniki, to ni moglo biti po volji. Še vsak priznan judovski učitelj je očitne grešnike odganjal, ne pa vabil k sebi. Jezus pa drugače. In tako je nastal oni famozni očitek, ki je skušal metati na Jezusa senco: Grešnike sprejema in jemlje hrano v njihovi družbi . . . Ves nejudovski je . . .

"DRAHMA" JE DROBEN DENAR

Obe priliki, prva o ovci, druga o drahmi, sta tako nazorni, da je razлага kar nepotrebna. Ena ovca med stotino, ena drahma med desetimi, ne pomeni zelo velike izgube. Vendar, koliko se človek potrdi, da izgubljeno poišče, kako se raduje, ko najde! Človekova duša, naj bo tudi le ema med tisoči, ne pomeni veliko — po človeško govorjeno. Pa že spet pri tem, kot neštetokrat ob Jezusu: boli niso naše misli, božje sodbe niso naše

BENEŠKA SLOVENIJA

"SCHIVONIA VENETA"

NIC NI STALNEGA NA SVETU, tudi oblast oglejskih patriarhov se je bližala svojemu koncu. Najprej svetna, polagoma je šla v zaton tudi cerkvena. Patriarhov vpliv so sproti šibili furlanski grofje, ki so izpodrivali drug drugega z raznimi nasilji. Zunanjih sovražnikov ni bilo, pa so se med seboj bojevali in uganjali vsakovrstne grdobije. Patriarh jih ni mogel krotiti, roke so mu bile bolj in bolj vezane.

Uveljaviti se je moral pregovor: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Ta tretji so bile v tem primeru — Benetke. V letih 1410 do 1420 so kos za kosom zasedle skoraj vso patriarhovo državo. Njihova oblast je kmalu segla prav do meje slovenskega ozemlja. Mesto Čedad se je podvrglo Benetkam leta 1419, za njim ostala mesteca širom po Furlaniji. Kaj pa Slovenci pod Matajurjem?

Nič skupnega niso imeli ne s Čedadom ne z Vidmom. Na svojo roko so začeli pogajanja z Benetkami in jih uspešno zaključili. Beneška republika jim je zagotovila vso detedanjo samostojnost in nekaj predpravic celo še navrgla. Tedaj je njihov parlament — Arengo — sprejel benečansko nadoblast, svojo avtonomijo pa krepko zavaroval. To se je zgodilo 15. avgusta 1420 in slovenski svet

pod Matajurjem je dobil uradno ime: Beneška Slovenija.

Beneški doži so spoštovali slovensko avtonomijo in jo ob raznih priložnostih spet in spet na novo potrjevali. Beneška Slovenija ni bila dolžna dajati Benetkam ne davkov ne vojakov ne kakih drugačnih dajatev. Sama je imela v rokah sodnijsko in upravno oblast. Eno samo dolžnost je imela do Benetk in njihove republike: varovati vzhodno mejo napram Avstriji. Za stražo na meji pri Livku in drugih prehodnih točkah je potrebovala okoli 200 mož, to je bila vsa njena "vojaška sila." Nič čudnega ni, če so bili v teh razmerah Slovenci iskreno vdani Benetkam in s svojo usodo popolnoma zadovoljni.

Le žal, da so stiki s Slovenci proti vzhodu ostali prav tako pretrgani kot dotedaj, morda še celo bolj. Za beneške Slovence so bili rojaki na vzhodu pač v prvi vrsti Avstriji — tudi napram njim po stražili mejo. Tako je ostalo blizu 400 let . . . Idilično življenje beneških Slovencev so v tistih časih motili turški navali. Niso bili tako pogostni kot na Kranjsko in druge slovenske dežele, vendar so povzročali mnogo trpljenja.

Pod Francozi in Avstrijo

Po blizu 400 letih je prišel konec tudi Beneški republiki in doži so se potopili v zgodovino. Leta 1797 je zavzel gornjo Italijo Napoleon in si osvojil tudi Videm. Vojskoval se je z Avstrijo, Slovencev pod Matajurjem ne bo pustil pri miru. Res je poslal svoje čete nad umikajoče se Avstrije navoravnost po Nediški dolini, jih potolkel pri Podbo-

SLAVJANKA

Peter Podreka

Kaj jočeš se ti, krasotica,
kaj v klavernih mislih živiš?
Si tudi ti moja hčerica,
mi vedno pri srcu stojiš.

Glej, tvoje setrice na Dravi,
na Savi, na Soči si že
pripravljajo lavor, da v slavi
veselo ovenčajo me.

Ne poznam veselja, radosti,
le solza mi solzo rosi,
po bledem obličju do kosti
me laška pijavka mori.

Ah. mamica draga in mila,
okove in žulje poglej,
ki nosim in bom jih nosila
jaz v svojem domovju vselej.

Jaz nisem v uradu ne v šoli,
čeprav tu od vekov živim,
kot tujka beračim okoli,
le v cerkvi zavjetje dobim.

nescu in jih zapodil proti Bovcu. Francoska vojska je nadaljevala pot na Koroško in Štajersko. Avstrija je bila v škripeh in je hitro sklenila s Francozi mir v Kampoformiju. Beneška Slovenija je na podlagi tega miru prišla pod Avstrijo, pa le za nekaj let.

V tistih letih so Slovenci napravili mnogo poskusov, da bi se z Dunajem enako dogovorili, kakor so se stoletja poprej z Benetkami. Vsi naporji so bili zaman, vladali so nad njimi cesarski. Slovenski parlament se je sestal zadnjič pri sv. Kvirinu 2. maja 1804. pa bolj formalno kot zares. Prav tako Francozi niso imeli najmanjšega smisla za avtonomne / pravice beneških Slovencev.

Leta 1805 so zopet izbruhnile sovražnosti med Napoleonom in Avstrijo. Furlani so z navdušenjem sprejeli Francoze, Slovencem so bili prav tako mrzki kot Avstriji. Branili so se plačevati davke enim in drugim. Fantje, ki so jih klicali k vojakom, so se skrivali po gorah. Ko je leta 1807 prišlo do miru med Francozi in Avstrijo, so Beneško Slovenijo pripisali Italiji, ki je pa bila bolj francoska kot laška. To stanje je trajalo do leta 1813. Tedaj so Francozi morali oditi in nad Lombardijo-Furlanijo je spet prevzela oblast Avstrija. O kakih posebnih pravicah Slovencev seveda spet ni hotela ničesar slišati. Nekdanjo njihovo avtonomno uredbo je korak za korakom odpravljala in uvažala svoj način javne administracije.

Tako je Avstrija oropala Beneške Slovence njihove tisočletne avtonomije, na katero so bili takoj ponosni in so jo skozi stoletja krčevito branili.

Leto 1848

To je bilo leto "pomladi narodov". Razgibalo je tudi beneške Slovence. Avstrija je utrdila podboneško cesto in pod smrtno kaznijo prepovedala prevažanje strelnega orožja na Beneško. Kjub temu so slovenski Benečani prenešali orožje iz Stu-

pice skoraj vsak dan v koših za oglje. Poskrili so ga po kleteh in votlinah in nihče jih ni izdal. Ko je potem izbruhnila vstaja v Benečiji zoper Avstrijo, so bili Slovenci čez noč oboroženi in si ustanovili narodno stražo. Njen poveljnik je bil Franc Podreka iz Št. Petra, podpoveljnike je imel v posameznih občinah. Narodna straža je stalno pazila na tujee in mnoge zaprla. Nad cesto so stražarji nakopičili velikanskih skal. Če bi skušali Avstrije prodirati v notranjost, bi jih sprožili nanje.

Klici "Proč z Avstrijo!" so bili bolj in bolj pogostni. Toda avstrijske čete niso silile po Nadiški dolini, ampak so udarile čez livško sedlo in navzdol proti Vidmu. Mesto se je moralno vdati in potem se tudi čedada ni izplačalo braniti. Z veliko nejevoljo so morali beneški Slovenci ostati pod Avstrijo, budno so pa oprezovali, kako uspevajo naporji italijanskih revolucionarjev za združeno Italijo. Garibaldinske ideje so se jih krepko prijemale. Zdelenje se jim je, da je v njih odmev stare beneške republike in da se morda vračajo časi prizname domače avtonomije.

Žal so morali po nekaj letih uvideti, kako zelo so se motili. V tej zmoti so tudi leta 1866 soglasno odločili v plebiscitu, da hočejo pripadati Italiji, nikakor ne Avstriji. — O tem še en članek prihodnjic.

Zupnik Peter Podreka je pred dobrimi sto leti položil temelje književni beneški slovenščini. Leta 1854 je v Gorici dal natisniti "Mali katekizem za perve šole". Opravljal je važno narodno vzgojno delo. Mladino je prebujal k slovenski zavesti. Pod njegovim vplivom je zrasel Slovencem v Benečiji veliki narodni voditelj, učenjak, pisatelj in pesnik — IVAN TRINKO.

Pesem SLAVJANKA, ki jo je zložil sredi prejšnjega stoletja, verjetno pod vplivom Prešernovih pesmi, je postala močna budnica Slovencem pod Matajurjem in jim je še danes.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Štefan Zadravec, Annandale. Oče Štefan, mati Helena, roj. Hojek. Botrovala Frank in Erika Mandič — 11. junija 1966.

Vesna Mariann Valič, St. Peters. Oče Franjo, mati Jožefa, r. Šilec. Botrovala Ivan in Manda Tolarič — 11. junija 1966.

Jože Franc Žabar, Auburn. Oče Jože, mati Ana, r. Valič. Botrovala Franc Žabar in Ljubica Valič — 11. junija 1966.

Misli, July, 1966

Judita Nives Bavčar, Fairfield. Oče Janko, mati Doroteja, r. Brecelj. Botrovala Franc Šavli in Mara Pirjevec — 12. junija 1966.

Vesna Anica Filipčič, Auburn. Oče Drago, mati Anica, r. Štefanec. Botrovala Zdravko in Iris Seretin — 12. junija 1966.

Sonja Nevenka Janžekovič, Croydon. Oče Janez, mati Neva, r. Stemberger. Botrovala Janez in Vida Maruško — 26. junija 1966.

Johnny Danilo Mramor, Strathfield. Oče Franc, mati Francka, r. Flajnik. Botrovala Jurij in Marica Tomažič — 3. julija 1966.

KUZMOVO KRATKO POLETJE

Za Misli napisal Vinko Beličič
(Nadaljevanje)

VII

DOKLER NI ZASPA NEGA SUHORJA zdramil Kuzma, se je ključavničar Grehek prekrižanih rok pogosto razgledoval s praga po cesti. Zmerom zgledno obrit in na prečo počesan je opazoval življenje, ki se je sukalo pred njegovimi očmi. Orodje v delavnici je počivalo, vajenec je zibal mojstrovega otroka in tu pa tam komu opilil kak ključ. Tudi obrtnike so trla leta stiske: vsega je bilo, samo denar je nekam zginil, — brez denarja pa je težko živeti.

Tedaj je začel gospodarsko krizo reševati Kuzma. Njegova spretna roka je znala vsaki ključavnici do živega. Njegova močna roka ni odjenjala, dokler niso pustili zapahi. Po vinski gori ni bilo ne psov ne sosedov. Samevale so edinole zidanice, polne vina in žganja, z okovanimi vrati, s težkimi ključavnicami in še z lingami povrh — tam je samo sila kaj opravila.

Kljucavničar Grehek v globočini srca nikakor ni sovražil Kuzme. Kmalu namreč, ko je orjak začel vdirati v zidanice, se je gospodarska kriza iz Grehkove delavice pobrala neznanokam.

Sopihal je meh, žarelo oglje, pelo kladivo, škrta la pila, prožile so se vzmeti, vajenec si je s črno roko otiral pot s čela in Grehek ni več utegnil opazovati, kako poteka življenje na cesti pred delavnico.

Kmet je ogledoval, težkal in preskušal novo ključavnico.

“Velika je res, velika; bojim se pa, da bo vratia od jeze zdaj kar spodkopal, ko jih ne bo mogel odpreti, ta gad,” je modroval.

Grehek mu je iztrgal ključavnico.

“Poglejte ta zapah! Sam hudič ji ne bo kos! Take še svoj živ dan nisem naredil.”

Zaklepal je in odklepal, da je naoljeni zapah besno sekal naprej in nazaj.

“Če pa satan vrata spodkoplje —”

“Prezamudno zanj!” je poudaril. “Bi morala biti že zlata skrinja v zidanici.”

Kmet je malo pomislil.

“Kako bomo pa s plačilom zdaj napravili, mojster? Denarja nimam, hraničnice so zamrznjene, saj, veste —”

“Z vinom boste poračunali, pa bo. Kaj bi tisto! Ženi porečete, naj ujame kakšno, ji zveže noge in jo prinese. In pa o božiču se me spomnите s kolnami. Moramo si vendar pomagati!”

Včasih je Grehek padla tudi krača, nekajkrat je dobil steklenico žganja, izjemoma kdaj denar, a največkrat vino.

“Zdaj se pa že da dihati,” se je rad pohvalil in se smehljal. Ošiljeni nos se mu je bolj in rdečil. Vina je bilo v hiši toliko, da ga je žena začela naskrivaj kar prodajati. Sem je šel liter, tja dva litra, drugam zelenka, spet kdo je prišel ponj z majoliko, zakaj bilo je cenejše nego v krčmi, pa tudi boljše.

“Kuzma — no, ja,” je modroval Grehek, “svetnik res ni, a države le ne bo zrušil. Prijeli ga bodo, pa bo spet mir. Meni — to lahko povem — ni še nič hudega storil. Jaz ga nimam za kaj mrziti. Naroče: brez njega bi še zmerom čepel na suhi veji.”

Te odkrite beseda so prišle na uho orožnikom.

“Mojster Grehek,” se je pošalil Feliks, “na sumu vas imamo, da ste namreč edini Suhorčan, ki ima od njega korist.”

Grehek je prišel vinjen že v gostilno in je brž odgovoril:

“Vsi se martramo za vsakdanji kruh: jaz garan v delavnici, vi, gospod Feliks, in vaši brusite čevlje naokrog — a Kuzma opravlja nočno službo.”

“Opravlja jo tako temeljito, da nima več nihče pregleda nad njim,” je suho pripomnil Feliks. “Ljudje so že takò preplašeni, da niti naznanit več ne pridejo, če so bili okradeni. Ali pa vsi skupaj držijo.”

“Je res, kar sem slišal, da je minulo noč z župniške pristave zginila tolsta ovca?”

“Res je, in župnika je to tako razburilo, da je

ŠKRJANČKOVE PLOŠČE

lahko še dobite. Vprašajte zanje kateregakoli člana zbora ali pa p. Valerijana v Paddingtonu. — Rojaki v Melbournu jih lahko nabavijo pri P. Baziliju, Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. — Cena \$5.00.

Plošča je 12 inč Long Play in ima na prvi strani devet slovenskih pesmi, na drugi pa kar deset naših najlepših narodnih.

nemudoma prišel na orožniško postajo in tativno prijavil, čeprav je mislil stvar požreti."

"Zakaj pa požreti? Ovea, tolsta ovca — kaj je to malenkost?"

"Ko se je davi vračal od maševanja iz Rodin, mu je sam Kuzma prestregel pot — in sta se pogovarjala," je povedal Feliks.

"O, tam bi bil pa jaz rad zraven!" je vzkliknil Grehek.

"Moralo je biti že kaj globljega, da je župnik sklenil molčati. Šele novica o ukradeni ovci mu je razvezala jezik."

"Prav do zadnjega greha se mu torej Kuzma ni spovedal - če se mu je sploh spovedoval."

"E, ni se spovedoval, ne," je skrivnostno odgovoril Feliks.

Grehek je pogledal skozi okno in rekel:

"Sonce že leže za Sveti Križ. Kaj bi — tudi počitek je Bog dal. A jaz za nocoj še nisem zaklenil delavnice."

Orožnik Feliks je pogledal na uro in se zrenil. Z mislimi odsoten je upril oči v Grehka ko v neznanca, nato pa naglo zapustil pivnico.

"Nocoj je nekaj v zraku, če me nos ne varo," je zaslutil Grehek. "Nocoj se bo nekaj zgodilo," je mrmral, ko je šel domov in so se po mestecu prižgale prve luči.

"Feliks je malokdaj napet ko struna!"

JOŽE IZ JASNA PRI ILIRSKI BISTRICI

"DRUŽINA" PIŠE, DA GA poznajo v bližnji in daljni okolici. Že pred 38 leti ga je vrgel revmatizem na posteljo. Dva iz Ljubljane sta ga obiskala in pišeta o njem.

Ko sva stopila v bolniško sobo, sva našla kakor povsod pri bolnikih, ki so lepo oskrbovani. Na stenah križ in svete podobe, ob eni strani zglavlja knjige in časopise, na drugi radioaparat. Sprejela naju je bolnikova sestra, ki se je odpovedala zakonu, da more streči svojemu hudo preizkušenemu bratu.

Jože naju je sprejel nasmejan. Sestra pravi, da je vedno dobre volje. Nikoli ne zdihuje. Vedno moli, bere ali posluša po radiu narodne pesmi. V nedeljo posluša mašo iz Trsta in se zelo zanima za versko življenje po svetu.

"Prvega petka v mesecu se najbolj veselim. Tako je pride duhovnik odhajat. Prve petke odhaja od leta 1935, ko je prišel za župnika msr. Jamnik. Tudi v vojnem času nisem izpustil nobenega. Hvaležen sem vsem duhovnikom, ki so me hodili odhajat"

Obhajilo prejema tudi tiste dni, ko je v jasnenski podružnici maša.

"Zdravi ne morete razumeti, kaj zakramenti pomenijo bolnikom".

"Katerega drugega dne v letu se posebno veselite?"

"Binkoštne nedelje. Takrat imamo bolniki v župnijski cerkvi svojo mašo."

Res jo imajo že več let. Svojci pripeljejo k njej okoli 40 bolnikov. Vsa fara sodeluje s prevoznimi sredstvi, da se čim več bolnikov udeleži. Najprej zapeljejo te najbolj preizkušene brate svoje farne skupnosti v veroučno sobo, kjer jim pokažejo film z versko vsebino. Nato je v cerkvi božja služba.

"Ali imate kako posebno željo?"

"Rad bi vsaj za eno uro stopil na noge. Toda če je božja volja drugačna, naj se zgodi, kakor Bog hoče."

"Obiskov ste veseli? Kdo največkrat prihaja?

"Fantje. Saj sem tudi eden izmed njih. Samo danes je mnogo manj fantov kot jih je bilo včasih."

"O čem se pogovarjate?"

Večkrat jim povem, da se danes nekateri prezgodaj štejejo za fante. Včasih je kdo stopil med fantovsko družbo šele takrat, ko je šel na nabor."

Jože prenese prevoz z avtomobilom. Zato so ga sorodniki enkrat med boleznijo peljali na Brezje, dvakrat pa na Trsat. Za Jožeta so bili to praznični dnevi in presrečni trenutki. V mislih se neprestano врача pred oboj Marijina oltarja.

Tako je potekel obisk pri Jožetu iz Jasna.

Spotoma sva obiskala še nekaj drugih težkih bolnikov. Vsak ima svojo zgodbo, v eni točki se ujemajo: Bog je njihovo največje upanje, moč in tolažba.

AKCIJA za DOM

Koline v Paddingtonu 4.6.'66 so bile kar hitro pospravljene. Nekaj minut pred enajsto je bilo po njih. Prinesle so skladu za Dom \$46.52 dobička. Društvena prireditev "Zimski večer" 25.6.1966 je tudi nudila vsem navzočim — in bili so kar številni — lepo razvedrilo. Finančno je bila tudi zadovoljiva. Pred nami je nastop čarownika Parme 9.7. o uspehu prihodnjič.

Nekaj rešitev **nagradnega tekmovanja**, ki ga je razpisala Akcija v majski (str. 136 in 137) in junijski (str. 182) številki "Misli", je dospelo. Toda večina je iz drugih držav Avstralije. Če se Sydnejčani hitro ne podvizarjo, jih bo sram, da bodo morali povešati glave pred drugimi, marljivejšimi rojaki . . . Zato je čas za to nagradno tekmova-

je PODALJŠAN DO 25. JULIJA! Torej **hitro, hitro!**

Pred nami je praznovanje DRUGE OBLETNICE AKCIJE, v soboto, 30. julija v St. Francis Hall, Paddington. Ta proslava bo imela nekoliko drugačen značaj, kot so naše običajne prireditve. Imeli bomo lepo izbran program raznih vokalnih, instrumentalnih in baletnih točk. V prvi vrsti bodo nastopili "Škrjančki" z nekaj pesmimi in nam bodo nudili predokus svojega vsakoletnega koncerta. Ostali program bodo izpolnili otroci slovenskih šol v Cabramatti in Paddingtonu in tudi drugi.

Splošna navada je, da razne godove, obletnice in rojstne dneve praznjujete kar se da slovesno in jih temu primerno tudi "zalijete". **Kaj ko bi drugo obletnico Akcije za Dom praznovali tako, da bi jo "zalili" s tistim, ki se mu pravi "dolar", ali lepše povedano: z DAROVI ZA DOM?!** Kaj pravite?

V zadnjem mesecu smo prejeli sledeče darove za Dom: po \$10.00: F. Brežnik, Zofija Brkovec, Alojz Filipič; \$5.00: Slavko Fabian; \$2.00: Franc Danev. — Hvala vsem! Želimo mnogo posnemalcev!

Za odbor Akcije

p. Valerian

V SOBOTO 30. JULIJA 1966

ob 8. uri zvečer

— ST. FRANCIS HALL — OXFORD STREET

(PRI CERKVI) — PADDINGTON.

Obleka: Večeru primerna.

Vstopnina: \$2.00

Ta prireditev bo zaključila dveletno delo Akcije za dom v Sydneyu. Ob tej priliki bomo objavili nagrajence tekmovanja, ki je bilo razpisano v majski številki "MISLI".

Vsi prisrčno vabljeni!

"TEDENSKA TRIBUNA" V LJUBLJANI JE "ŽLEHT"

(Tu je samo košček njenega hudobnega članka)

V NAŠIH CASOPISIH LAHKO SEDAJ BEREMO samo "dolarske" oglase. Za dolarje je mogoče dobiti vse, pa še dragi ni povrhu, vsekakor veliko cenejše kot v dinarjih.

In kar je najvažnejše, nikogar ni sram. Trgovina je trgovina. Toda ljudje so nergavi, vedno imajo kako pripombo. Zapisal sem jo:

"Ne verjamem, da se delavci v Iskri strinjajo s takšnim oglasom." Tako je rekel neki možakar, ki zna vse časopise, kar jih je izšlo po vojni, na pamet. "Saj to je žalitev tudi zanje!"

In drugi: "Jaz sem za to. Toda na prihodnjem sestanku delavskega sveta bom predlagal, da nam izplačujejo del plače v dolarjih!" Vso srečo, mu pravim.

Potem razmislimo skupaj. Kaj pravzaprav pričovedujejo ti oglasi? Učijo in poučujejo. Govorijo: ljudstvo neumno, kaj se pa ubadaš za dinarje. Špekulirajte, ljudje, prekučujte, zamenjujte dinarje za trdne valute. Dinar je mehak, nestabilen. Poiščite si zveze, tihotapite, pa boste dobro prišli skozi življenje. Če ne znate, povežite culo in na pot. Potni list dobite v treh dneh. Na dolgo pot v tuje rudnike in v tuje tovarne, v separacije rudnikov in v tovarne cementa. Delali boste težko in veliko se boste preznojili. Prekleli boste kapitalizem počez in po dolgem, toda nazaj boste prinesli dolarje. Za dolarje pa lahko v domovini dobite vse. Povsod je lepo, doma pa je najlepše. Poskrbeli bomo, da ne boste imeli domotožja. Pošiljali vam bo-

mo naše oglase tudi v tujino, da vas bodo razveseljevali v težkih urah.

Seveda pa so to šele prve stopnice. Razvoj pa se mora povzpeti do samega vrha. Danes prodajajo za dolarje gramofone, radijske aparate, televizorje, električne in plinske štedilnike, blago, pohištvo itd. Toda jutri se bodo morda spomnili ljubljanski peki, ki nahranijo vsak dan tisoče lačnih ust, da bi morda tudi oni prodajali v dolarjih ali v lirah ali v markah ali v šilingih. Njihova misel bo povsem upravičena. Zakaj bi oni v Iskri lahko, peki pa ne bi smeli? Ali je delo pekov manj vredno, kaj manj socialistično? Ne, ni. Narobe, še potrebnejše je. Zakaj ne bi tudi belih, črnih in polbelih štruc prodajali za trdnješo valuto?

In zakaj ne bi na ta način reševalo svojih problemov tudi železnice. Kdor se hoče voziti z vlakom, naj plača v tuji valuti. Na mah bi bili rešeni vsi problemi, ki jih tarejo. Namesto da bi ukinjali proge, bi gradili še nove. Železnica bi zavetela. Nedolarske potnike bi napotili v avtobuse. Toda potem bi lahko povsem upravičeno šinila prav takšna ideja tudi avtobusom. Delovni ljudje, če nimate dolarjev, hodite peš. Peš hoja je zdrava. Uživali boste na čistem zraku in v soncu, ostali boste vitki. Res je, porabili boste več čevljev. Toda saj navsezadnje lahko hodite tudi bosi. Koža se nikoli ne obrabi in še zastonj je!

Molimo te, o dolar! Ali, kakor je rekel nekdo: "Vraga, koliko časa nas bodo še dražili . . . "

Ne razburljajte se in ne razmišljajte preveč. To povzroča glavobol.

S POKRITO GLAVO

I. Burnik

*Čemu to ravnovesje,
pohabljeni spomini?*

*Namesto da bi dvigal glavo,
nekako tonem v dneva bolečini
in lezem vklip.*

*Nesebičen lezi z mano v pesek,
kot bi legel v travo.
V žgoči omedlevici prašno suknjo
vrzi si čez trudno glavo
in tudi tebi všeč bo
ta ničev svet.*

TAM V DALJI

I. Burnik

*Nenehno gibljajoč
niza čas v preteklost —
v zavestno podzavest . . .*

*Nehotena ostaja nam bolest,
zapuščena med gabri,
kakor pisane rute deklet,
ki jih veter trga v slovo.*

*Pušpan, češmini in bori,
bresti in hrasti . . .
Rumeno cvetoče trobente,
dehteče zlatice —
Otroci in starčki . . .
Tam v dalji
solzne so moje oči.*

Z vseh Vetrov

S ŠTIRIMI LETI V SOLO! Poluradna šolska komisija v ZDA je prišla do prepričanja, da je šoloobvezna doba s šestim letom za današnje otroke močno zastarella. Po njenem mnenju so dandasnes otroci pri štirih letih toliko zreli, če ne še bolj, kot so bili nekdanji pri šestih. Škoda se dela človeški družbi, otrokom pa krivica, če še vedno čakamo do šestega leta, preden jih pošljemo v solo. Omenjena komisija pozivlje vlado in druge odgovorne činitelje, da naj čimprej mislijo na vse potrebne priprave, da bo moglo kakih 6 do 8 milijonov več otrok skozi šolska vrata, ko bo njen predlog o šoloobvezni dobi pri štirih letih uradno sprejet.

"DANAŠNJA MLADINA, oh današnja mladina!" Polno takega tarnanja je vsepovsod in pričož nad njenimi razbrzdanostmi. Prav gotovo ne brez vzroka. Kamor se ozreš, naletiš na nov vzrok. Mnogi sklepajo, da mora priti kar do konca sveta, ko današnji mladi prevzamejo vodstvo. Drugi se tolažijo s tem, da nikoli ni bilo dosti bolje. Enako so odrasli tožili že pred tisoči let. Nekdo je opozoril na to, kako je pisal o "današnji mladini" že grški modrijan Sokrat: Otroci so v naših dneh pravi tirani. Niti ne vstanejo več, ko starejši človek stopi v sobo. Staršem ugovarjajo in pri jedi se vedejo kakor pujski. Učitelje terorizirajo, da je strah . . .

KATOLIŠKI ŠKOFJE V KANADI so na svojih konferencah sklenili, da bodo od časa do časa vsak v svoji škofiji povabili razne časnikarje na sestanek in jim dajali poročila o svojem delu. Tako nekako, kot delajo državne glave in razni ministri. Svet je zmerom bolj zainteresiran na doseganjih v Cerkvi in časnikarji se bodo baje povabilu radi odzivali.

"DANAŠNJI MLADINI" je spregovoril tudi papež Pavel letos na cvetno nedeljo, ko je imel za blagoslov oljk pred seboj množico mladih ljudi. Rekel je: Nekoč so se morali mladi podvreči volji starejših, danes je obratno. Danes je mladina s svojimi svežimi silami in naglim razvojem, ki jo je pripeljal do zrelosti, tista, ki odloča v javnem življenju. Navdušuje se za vse, kar je novo, hoče živeti svobodno in svobodno izpovedovati svoje mnenje. Zato blagor tistim med mladino, ki se svobodno odločijo za Kristusa in njegov nauk.

ŠKOFA, KI SE VOZI Z LETALOM, in je sam sebi za pilota, imajo v afriškem Congu, pa menda niti ne le enega. Najbolj znan je škof Weigl, Bavarac, ki je poprej deloval na Novi Zelandiji, torej blizu nas. Država Congo se je po strahotnih prekučijah že precej umirila, le prometne razmere so še v razvalinah. V zraku ni treba cest, pa se promet zmerom bolj oprijemlje letal. Zanimivo je, da je med Weiglovimi duhovniki tudi sin proslulega nacista Martina Bormana, ki je po usmrtnitvi svojega očeta, v Nuernbergu na smrt obsojenega, postal duhovnik in odšel v misijone.

SAMO ŠESTNAJST ČRK šteje nova abeceda, ki so jo učenjaki sestavili za šest afriških jezikov, ki jih govore v sedmih državah črnega kontinenta. Pisava je povzeta po latinici, le nekoliko drugačna od naših črk. Uvedli so jo že v šole in doslej nepismena ljudstva bodo postala "narodi". Učenjaki so preučevali jezike pod sponzorstvom Združenih narodov, novo abecedo so sprejeli na zborovanju v Bamaku, ki je glavno mesto države Mali.

AVSTRALIJA JE NARASLA v zadnjih 20 letih v številu prebivalstva od 7,500,000 na 11,500,000. Nad dva milijona novih naseljencev je sprejela v tem času in njihovim družinam se je rodilo kakih 800,000 otrok. Ostali delež so prispevale prejšnje avstralske družine z novimi rojstvi. Danes je vsak peti človek v Avstraliji ali priseljenec, ali pa rojen v priseljenih družinah.

"CAPTIVE NATIONS WEEK" — teden zasujenjih narodov — bo letos v Avstraliji od 17. do 23. julija. Obhajali ga bodo v Sydneyu, Newcastlu, Adelaidi, Brisbanu in verjetno še kje. Povsod bodo zborovanja in razne prireditve. Čas so izbrali tako, da se bo tukaj praznoval teden skupaj z enakim praznovanjem v Združenih državah Amerike.

PRAZEN SEDEŽ ZA PAPEŽA so imeli Poljaki na levi strani oltarja v Čenstohovi na Jasni Gori, ko so praznovali tisočletnico pokristjanjenja Poljske. Na praznem sedežu je počival velik šopek rož v papeških barvah. List DRUŽINA v naši domovini previdno pravi, da se papež "iz raznih vzrokov ni mogel udeležiti proslave."

AVSTRALSKI KOMUNIZEM si natika maske, da bi prikril svoj pravi obraz. Njihovo glasilo "Communist Review" bo spremenilo svoje ime v "Australian Left Review". "Levica" se zdi komunistom bolj primerna kot — komunizem! Drugo glasilo, "Tribune", opisuje samo sebe kot "Australia's Progressive National Weekly". Upajo, da se bo pod maskami dalo več narediti za komunizem. Na to opozarja naš rojak Miša Lajovic na drugem mestu v pričujoči številki.

SLOVENCI V TORONTU nimajo pevskega zborna, ki bi se mogel primerjati sydneyjskim "Škrjančkom", tako je v naši junijski številki nekdo potožil. Naj pa pričujoča številka pove, da imajo pa nekaj drugega. Imajo Slovensko gledališče, ki redno izdaja celo svoj Gledališki list. V desetih letih so preigrali 52 iger: izvirno slovenskih, pa tudi prestavljenih iz češčine, ruščine itd. Ocene njihovega igranja prinaša tudi češki tisk v Torontu in daje gledališču veliko priznanje. Slovensko gledališče vsa ta leta vodi arhitekt Vilko Čekuta, ki je nekoč imel važno vlogo na tržaškem radiu. Tako je tržaški radio dal Sydneyu Ludviku Klakočerja za Škrjančke, Torontu pa Vilkota Čekuta za Slovensko gledališče.

ZNANI MOLNAR, ki v sydneyjskem HERALDU s šaljivimi risbami komentira dnevne dogode, je včasih res duhovito nagajiv. Medtem, ko je deGaulle z močnimi zamahi potoval po širni Sovjetiji, je bila Molnarjeva risba taka: Pred Napoleonovo sliko stoji de Gaulle v vsej svoji mogočnosti, salutira in poroča: Moj cesar, maščevanje je tu. Anektil sem Rusijo!

KNJIGA "PRED VRATI PEKLA" opisuje trpljenje in žilavost slovenskih duhovnikov in laikov v titovskih ječah prva leta po tako imenovani "osvoboditvi". Pisatelj, ki je vse sam doživeljal, se je skril pod ime Branko Bohinc. V resnici pa je lazarište Franc Sodja, Ljubljjančan. Pozneje je bil več let v Torontu in je urejeval mesečnik BOŽJA BESEDA. Letos je odšel v Argentino in naredili so ga za urednika KATOLIŠKIH MISIJONOV. Takoj so ga pritegnili tudi k sodelovanju pri Slov. Kulturni Akciji.

KONGRES NARODNOSTNIH MANJŠIN, ki smo v prejšnji številki o njem pisali, da je imel biti letos v Gorici in Trstu, je laška vlada prepovedala, oziroma ni dala zanj dovoljenja. Sklicevala se je na neki zastaran predpis iz fašističnih časov, češ da kongres ni bil pravočasno prijavljen. Prepoved je izzvala med Slovenci v Italiji mnogo ne-

jevolje, brez dvoma pa tudi med drugimi prizadetimi. Priglašene so bile poleg Slovencev tudi manjšinske skupine iz Italije: Sardi s Sardinije, Ladinci iz Belluna in Nemci iz južne Tirolske, Nič ni odtehtalo vladnega "strahu" nad udeležbo teh manjšin dejstvo, da so bili povabljeni na kongres tudi Italijani z Reke in iz Istre . . .

"KAPLAN MARTIN ČEDERMAC" je naslov ene izmed povesti pisatelja Franceta Bevka. Brez dvoma je med njegovimi najboljšimi. Zgodba se dogaja v Beneški Sloveniji. Povest je doživelja prav letos ponatis v XII. zvezku zbranih spisov Bevkovih, ki jih izdaja Državna založba v Ljubljani. Verjetno je samo slučaj, da je povest spet na trgu prav za 100letnico znanega plebiscita v Beneški Sloveniji.

AKADEMIČARKA MARUŠA BURGAR, živeča v Brooklynu, je v svoji sočni deviški hudobnosti napisala v ODMEVIH o slovenščini besede, ob katerih se bo vrlima rojakoma Ludviku in Pepetu nemilo vzdigovalo. Piše namreč: "Nekdo je začel širiti vest, da slovenščina tukaj, kot tudi drugod v tujini, počasi izumira, da pa sploh nje besedni zaklad ni nikoli zadostoval človeku, ki se je želet decentno in efektno izražati . . . Evidentno je v tem diskurzu kolosalna diskrepanca, vendar bomo disputacijo prokrastinirali do naslednje edicije naše periodike".

BENEŠKI SLOVENEC ne zapusti rad svoje domovine, če ni zaradi kruha k temu prisiljen. Edino doma se dobro počuti. Svoj dom tako ljubi, da nikoli ne dovoli, da bi "starovčina" prešla v druge roke. Navada je bila po hišah, da se je oženil le prvi sin, odnosno so se bratje med seboj dogovorili, kateri sposobnejši se bo oženil. Ostali bratje so bili doma za "strice" ter živelji med seboj v najlepši slogi. Nečake so ljubili kot lastni oče. Za dom so imeli tako ljubezen, da so z velikim trudom po obronkih zdali ograje njivam in zemljo za zdove v koših znašali, da so njvice čim večje in čim boljše. Tak primer imamo na Podbonešcu, kjer so njive kakor lestvice obešene po skalovju. (Rod za mejo.)

POIZVEDOVANJA

JOŽE GOLIJA, nazadnje bivajoč v Marrickville, NSW, je naprošen, naj se čimprej javi na istem naslovu. Gospa Poppy ga želi videti.

PETER KERN, nazadnje bivajoč v Coomi, NSW, naj se zglaši na zapuščenem naslovu zradi važnega poročila od svojcev v domovini.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

- Nedelja 17. julija** (tretja v mesecu): Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30.
Nedelja 24. julija (četrta): Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15
Nedelja 31. julija (PETA v mesecu): Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30
HAMILTON-N. CASTLE: ob 6. zvečer
Nedelja 7. avgusta (prva v mesecu): Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30
Nedelja 14. avgusta druga: Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Wollongong (St. Francis Home) ob 4.45
pop.

MOLIMO ZA DOMOVINO

V nedeljo 7. avgusta bomo spet molili za blagor domovine popoldne ob 2. uri v znani kapelici sv. Frančiška v Paddingtonu. Pridite!

"Marija, ljubljena Mati in Kraljica Slovencev, obvaruj našo rodno domovino vsega hudega, obvaruj jo pohujšanja in zmote. Nam v tujini pa obrani zvesto ljubezen do nje!" (Šmarnice)

Rojakom širom po Avstraliji, ki se ne morejo teh molitev osebno udeležiti, priporočamo, naj se nam pridružijo v duhu in od daleč z nami molijo.

TELOVSKA PROCESIJA

Naj ne gre mimo nas ta lepi dogodek, da bi se ga na tem mestu ne dotaknili. — Nedelja, 5. junija — praznik Presvete Trojice — je bil prijeten sončen dan. Od vseh strani velikega Sydneya so se že od poldne zgrinjali številni avtobusi — državni in privatni — ter osebni avtomobili proti

Manly-ju, kjer je bila popoldne telovska procesija. Zopet so ji migrantske skupine dale prijetno barvitost. Vsaka je imela kako posebnost. Poljaki so nosili napis, ki je vse navzoče opozarjal na njihovo važno obletnico — 1000letnico spreobrnjenja Poljske h krščanstvu. Šest mož je nosilo velik lesen rožni venec. Naša skupina se je postavila z dvaindvajsetimi narodnimi nošami, vštevi polovico pevskega zbora "Škrjanček" v uniformah. Verjetno so se matere bale hladnega vremena, da niso poslale otrok-prvoobhajancev v obhajilnih oblekah. Pavel Arhar iz Wollongonga, se je prvič pokazal v noši, ki mu jo je napravila gospa Pelko.

Na čelu skupine je Jože Marinč nosil napis "SLOVENIJA", spremiljala sta ga Peter in Angela Arhar. Napis so pred procesijo okusno okrasile ge. Ivanka Kariž in hči Marija z otroci. Bandera Svetogorske in Brezjanske Marije sta nosila brata Šveb. Celotna udeležba rojakov pri procesiji — vštevi one, ki so bili le gledalci v špalirju — bi bila okrog 150. Upamo, da se nam bodo drugo leto pridružili tudi ti in še drugi.

Ko je bil obhod končan, je za blagoslov z Najsvetjejšim naša skupina dobila zavидljivo mesto — prav nasproti tribune, od koder je kardinal dal blagoslov. Fotografi so se kar vrstili drug za drugim, da nas ujamejo v svoje kamere. Odlomek naše skupine je bil zvečer na televiziji med dnevnimi novicami. — Iskrena hvala vsem za pomoč pri organizaciji in za udeležbo! — P. Valerian.

ZA DOSLEDNO KRŠČANSTVO

Ali ni med našimi ljudmi preveč skrbi za kruh, službo in dobrine tega sveta, premalo pa pogum-nega izpolnjevanja verskih in narodnih dolžnosti?

Mnogi možje in fantje, ki so že po svoji moški naravi poklicani, da vsepozdaj dajejo zgled poguma, so često pravi strahopetci. Enega samega posmeha ali pikre besede svojih poznanecov se ustvari v tem maliku strahopetnosti žrtvujejo svoje najbolj svete dolžnosti.

Drugi ostajajo pri zunanjostih. Menijo, da so odlični kristjani, če se pokažejo pri tej ali oni cerkveni slovesnosti, bistvo krščanstva, dejanska ljubezen v vsakdanjem življenju, je pa daleč od njih. In najdejo se ljudje, ki po njih sodijo vse kristjane in s tem opravičujejo svojo versko mlačnost in nedoslednost.

Ni lahko biti dosleden kristjan. Posebno v nekaterih okoliščinah je to pravo junaštvo. Mnogo takih krščanskih junakov naj tudi po našem prizadevanju zraste in živi med našim ljudstvom danes in jutri in vse bodoče dni! — (Stanko Janežič.)

KAJ KONCIL PRIČAKUJE

OD SVETNIH VERNIKOV?

(Iz govora škofa Muldoona, Sydney)

DRUGI VATIKANSKI KONCIL je izdal nujen in močan poziv vsem svetnim vernikom objega spola, naj bi se nanovo zavedeli svoje soodgovornosti pri poslanstvu Cerkve širom po svetu. Škofje so napisali poseben odlok z naslovom: LAIČNO APOSTOLSTVO. Bilo je prvič, da je kak koncil objavil tak odlok.

Vse predolgo so si svetni verniki — laiki — predstavljali svojo vlogo v Cerkvi nekako tako: Nedeljska maša, nekajkrat na leto k zakrametom, izpoljevanje zapovedi — več ni treba. Če to izvršujem, sem zadostil vsemu, kar Cerkvę in Bog od meni pričakujeta.

Ne vsi, hvala Bogu! Vedno je bilo tudi veliko takih, ki so se trudili za bolj globoko versko življenje. Skušali so vse bolj resno posluževati se duhovnih zakladov, ki jih Cerkev svojim otrokom na široko odpira. Hrepeneli so po pravi svetosti in skušali živeti po besedah sv. Pavla: "Živim, pa ne jaz Kristus živi v meni".

Taki verniki napravljajo Cerkvi veliko veselje. Zato je drugi Vatikanski koncil v svoji konstituciji O CERKVI V DANAŠNJEM SVETU pozval verneke, naj nastopijo pot resnične svetosti in na stežaj odpro svoja srca vodstvu Sv. Duha, da bo vsak po najboljših močeh samega sebe duhovno prenovil. Brez take prenovite poedincev ne bo moglo priti do občne obnove v delovanju celotne Cerkve, za kar je bil koncil prav za prav sklican.

Navpično in vodoravno

Naše versko življenje je podobno ugankam križankam, ki zahtevajo rešitev v navpični in vodoravni smeri. Navpična smer je naše razmerje in odnos do Boga. Tako za njo pride vodoravna smer: odnos do bližnjega. Prav v smislu te — druge smeri je koncil naslovil svoj poziv na vse verneke v Cerkvi.

Popolnoma jasno in odkrito koncil izjavlja, da je poklic kristjana ne sami pravilno uravnavati smer do Boga, ampak da ima vsakdo velike naloge v smislu resničnega apostolstva, od Boga naloženega poslanstva. Kot kristjan je vsakdo član Kristusovega skrivnostnega telesa na zemlji in kot tak mora istočasno delovati v obeh smereh: navpični in vodoravni.

Poudarek je na besedi: istočasno! Ni prav, če bi kdo rekel: počakal bom z delom v vodoravni smeri, dokler samega sebe ne izpopolnim v v navpični — v osebnih odnosih do Boga. Ko bom sam bolj svet, bom storil kaj tudi za bližnjega . . . Ne tako! Zavedaj se, da boš prav v delu za bližnjega svoje lastno duhovno življenje korak za korakom dvigal k večji bogoljubnosti.

Apostolstvo — apostolat — poslanstvo

Kaj je apostolat? Apostolat je vse tisto, za kar je bila Cerkev ustanovljena in v široki svet — poslana. Njena naloga je, da širi kraljestvo Kristusovo na zemlji in vsem ljudem odpira pot do odrešenja in uraščanja v Kristusa. ("Jaz sem trta, vi ste mladice . . .") To je poslanstvo Cerkve in je naloženo vsem: papežu, škofom, duhovnikom, redovnikom in svetnim vernikom-laikom. Je že res, da imamo v tem vzvišenem poslanstvu vsak svoje posebne službe, toda jedro poslanstva je za vse eno in isto. Svetni verniki-laiki ne sprejemajo svojega poslanstva od škofov ali duhovnikov, dal ga jim je Bog sam, ko jih je zakramentalno posvetil pri sv. krstu in birmi. Tako so postali sodelavci, Kristusovi, ki je Veliki duhovnik, Kralj in Apostol vseh apostolov.

Apostol je, kdor je poslan, da izpolni določeno nalogu v imenu nekoga drugega. Tako je bil Kristus zares Veliki Apostol, ki ga je Oče poslal na svet, da razglasí veselo blagovest in pritegne ljudi v višje — božje življenje. To se zgodi pri sv. krstu, pri birmi pa vsakdo dobri še dobršen delež pri Kristusovem poslanstvu.

Ko koncil to znova ugotavlja, se poslužuje kaj krepkih in odločnih besed: "Organična povezava s Kristusom v tej duhovni stavbi je nad vse trdna. Zato moramo reči o verniku, ki ničesar ne doprinese k nadaljnemu razvoju Cerkve, da nima od njega nič ne Cerkev ne on sam".

Ne gre torej za vprašanje, če imajo svetni verniki pravico do soudeležbe pri apostolstvu Cerkve. Pravice jim itak nihče ne odreka, le to je treba spet in spet poudarjati, da je to njihova dolžnost. Preradi pozabimo, da jim to dolžnost nalaže Kristus sam.

Ne sme biti vprašanje, kdo in koliko vernih laikov se bo žrtvovalo na raznih mestih in poljih za širjenje kraljestva božjega na zemlji. Gre za to, da se vsi brez izjeme zavedo te naloge in se je vsak oprime na svoj način, po svojih zmožnostih in v danih okoliščinah — pod vodstvom Svetega Duha, ki o njem pravi Zveličar, da "veje koder hoče".

(Bo še.)

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Anica Kotičkarjem

OSEMINDVAJSETI JUNIJ. LEP DAN JE. Zunaj dišijo češnje in jagode in lipe v polnem cvetju. Vrtovi so polni rož in zelenjave. Pšenična polja postajajo rumenkasta, kmalu bomo imeli žetev. Ko tako opazujem ta prekrasni svet, si mislim: škoda, da niste tukaj, otroci, bi šli nabirat jagode. Vsakikrat, ko plezam na češnjo, se spominim na vas. Češenj pojem toliko, da bi jih vi vsi imeli zadosti. To sem povedala, da boste vedeli, kako mislim na vas . . .

Toliko vsega sem že videla in doživela, odkar sem doma, da vam o vsem ne morem pisati. Naj omenim le nekaj znanih krajev, ki sem jih do sedaj obiskala: Trst, Ljubljana, Pohorje, Maribor, Slovenske gorice, Zagreb, Sevnica, Radeče, Zidani most. Peljala sem se tudi skozi "prelepo Goren-

jsko", pa tja mislim še enkrat za dalj časa. Vam bom o Gorenjski kaj več napisala.

Kateri kraj je najlepši, ne morem reči. Zame so vsi krasni, vsak ima svoje vrste lepoto. Okrog Radeč in Zidanega mosta človek občuduje divjo naravo, na Pohorju se nasrka zvezega zraka . . . Tako! Sedaj pa hitro zemljevid v roke in poiščite te kraje. Mogoče bosta atek ali mamica rekla: Vidis, od tod sem pa jaz doma . . .

Na poti proti domu sem se ustavila v Trstu. Trst je sicer danes italijanski, toda v njem živi veliko število Slovencev. Po ulicah in trgovinah slišiš slovensko govorico. Največja privlačnost zame je bil grad Miramar. Dobra Slovenka me je peljala tja in mi razkazala znamenitosti gradu. Bil je last princa Maksimilijana, brata avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Pa o tem se boste učili v šoli. Na eni strani grad gleda v sinje Jadransko morje, z druge strani ga pa senči krasen velik park. Tam sem ob živi meji našla prve pomladne cvetke: zvončke in vijolice. To je zelo blagodejno vplivalo name, ker me je poprej Italija in z njo tudi Trst pozdravila z ostrom mrzlim vetrom. Za hip sem bila le otrok, ki se po dolgi zimi razveseli ob najdenih zvončkih.

Naj še hitro povem o izletu v Slovenske gorice. Ljutomer je postal turistično mesto, ki privlačuje predvsem Avstrijce. Okolica je znana po gričih z vinogradji. Najbolj slovi Jeruzalem. Od tod je krasen razgled po Slovenskih goricah. Skoraj na vsakem griču opaziš belo kapo — kapelo ali cerkvico. Ko sem prišla — v aprilu — gorice še niso ozelenele, le okrog hiš so že cveteli češnje in marelice. Tu in tam je v dolinah ob kakem potoku zelenel gozdič. Ob pogledu na to bogato lepoto sem

KAKO JE ŠKOF BARAGA REŠIL DRAGOCEN ROKOPIS

ZNANO JE, DA JE FRIDERIK BARAGA že v prvih letih po prihodu med Indijance sestavil indijansko — angleški slovar očipvejskega dialektta. Bilo je popolnoma originalno delo. V Baragovem rokopisu je štel slovar ali besednjak 1700 lepo popisanih listov. Kje mu bodo knjigo natisnili? Odločil se je, da pojde v Detroit, na stotine milj daleč, in poskusi, če imajo tam tako tiskarno.

Čas potovanja si je vzел v hudi zimi in je odšel na pot na dan 3. marca, Visoko v michiganski deželi, kjer je deloval, ni bilo še prav nič sledu po kaki pomladni. Iz kraja L'Anse je šel peš do Bay de Norquette ob michiganskem jezeru. Kako se mu je godilo od tu dalje, naj pripoveduje sam:

"Moral sem hoditi peš, deloma tudi na krpljah, ker je v gozdovih ob Gorenjem jezeru snega še za en meter na debelo. Tako potovanje je utrudljivo, ker je treba prenočevati v gozdu in zavoljo mraza skoraj vso noč ni mogoce spati. Od imenovanega Bay-a sem se na saneh peljal po ledi do Green Bay-a z osmimi drugimi osebami. Prvi in drugi dan je bil led prav dober in trden. Ko smo se pa tretji dan že bližali Green Bay-u,

je bil led zmerom slabši in zmerom bolj razpokan. Prišli smo srečno preko takih razpok in voznik nam je zatrdiril, da ni nevarno. Prišli smo pa do razpokane, kjer je bil led slab. Udrli se je pod nami in v hipu so bili konji, sani in vseh devet oseb v vodi več kakor eno miljo daleč od brega. Bilo je nekaj strašnega! Eni so plavali proti trdnemu ledu, drugi so si pri plavanju pomagali s kosi ledu. Jaz sem sedel na saneh na zadnjem sedežu. Ko smo se udrli, sem se kmalu prijel za led. Visel sem na njem, nanj se pa nisem mogel pognati. Bil sem zavit v plašč, ki je postal v vodi neizrečeno težek, sleči ga pa nisem mogel. Ko se tako trudim, da bi prišel iz vode, mi prihiti na pomoč sopotnik, ki se je bil že rešil, in me potegne na led. Konji so se s sprednjimi nogami poganjali na led. Tudi nje smo potegnili iz vode. To se je zgodilo 9. marca, ko je bilo nenavadno mrzlo. Sever je ostro bril preko ledi in v nekaj minutah je obleka zmrznila na nas, da smo se komaj mogli ganiti. K sreči je bilo do svetilnika samo še tri milje. Hitro smo se pripeljali tja in ostali tako dolgo, da smo se odpočili in ogreli."

Baraga je potem v Detroitu v sobi na škofiji razkladal premočene liste rokopisa in jih sušil. Rekel je, da se je v nezgodi bolj bal za rokopis kot za življenje, ker slovarja nikakor ne bi mogelše enkrat sestaviti.

imela le eno željo: priti semkaj v jeseni, ko zapojo klopotci in gorice spreminjajo barve ter črički prepevajo. Pa takrat bom verjetno nekje v Nemčiji. Če bo pa mogoce, bom od tam smuknila sem dol po kak sladki grozdek.

Velikim in malim Kotičkarjem naj povem še to: obiskala sem že skoraj vse vaše drage, kolikor sem imela naročil. Vsepovsod so me sprejeli kot bi prišli na obisk vi sami. Je res ginaljivo gledati, kako pozirajo vsako besedo, ki jo izrečem o vas. Kar zasipljejo me z vprašanji o hčeri, o sinu, o vnučkih . . . Neka mati iz Prekmurja me je s solzami v očeh takole pozdravila: "Zakaj nisi pripeljala s seboj moje hčerke?" Druga — iz Lončarjevega dela — me je kar naprej gledala, se smerjala in si brisala solze. Vzkliknila je: "Prav tako se mi zdi, kot bi gledala svoje otroke, ki so tam . . ."

Naj zaključim s prošnjo: pišite jim pogosto, ker niti ne slutite, kako željno pričakujejo glasu od vas — vsaj v pismu. Vse Kotičkarje lepo pozdravljam, posebno pa moje nekdanje učence in učenke v Melbournu. — Vaša Anica.

Misli, July, 1966

JAVNA ZAHVALA BARAGU

Okoli dva meseca nazaj sem dobila v roke sliko škofa Friderika Baraga. Brala sem, da naj se mu priporočamo za razna uslišanja pri Bogu. Jaz sem dolga leta zelo trpela na glavobolu. Naprej in naprej sem morala hoditi okoli zdravnikov in jemati tablete. Nič ni pomagalo. Ko sem dobila Baragovo sliko, sem začela moliti k njemu, naj mi izprosi ozdravljenje. In res sem bila kmalu uslišana. Izpolnjujem oblubo, ki sem jo naredila, da se bom javno zahvalila Baragu in prilagam dar \$2. Prosim, pošljite mi več Baragovih slik in letakov, jih bom razdelila še drugim, da bodo spoznali Baragovo veličino. Rada bi tudi imela veliko sliko Baragovo, da bi jo dala v okvir. Lep pozdrav vsem Baragovim častivcem!

MIRA PACE, 70 Church St., Canterbury

Australiske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Concord. — Veliko razočaranje mi je prinesla junijaška številka. Zastonj sem listal in listal, nuj kjer sledu za Klakočerjem. Za mrvico sem bil potolažen, ko sem zagledal članek umetnika Rapotca. Moram tema dvema rojakoma napisati nekaj, da si bosta ja zapisala za ušesa. Zakaj . . . **Pepe Metulj.**

PRIPOMBA: Moral sem narediti zapik in rabiti škarje. Take reči se bolje povedo privatno, ne pred vso javnostjo. In prav to sem jaz napravil, ne da bi bil vedel za Pepetovo pisanje, v nedeljo 19. junija, ko smo bili omenjena rojaka in jaz skupaj pri mizi, ki je bila obložena s slovenskimi krvavicami. Pepe je pa čisto sam kriv, da ni bil povabljen. — Ur.

Curtin, ACT. — Mohorske knjige iz Celovca so mi zelo všeč. Škoda, da nisem že poprej imela vsako leto tega lepega branja. Posebno me je gnala knjiga "Malo spomina." Sem tega gospoda Antona osebno poznala. Bila sem namreč služkinja pri njegovem bratru Ivanu Dolinarju pri Sv. Primožu na Pohorju. Sedaj je že pokojni. Tukrat je imel zlato mašo in je tudi g. Benetek prišel iz Avstrije in prinesel lepe podobice, ki jih še danes hranim in pazim nanje z lepim spominom. Upam, da boste dobili dosti dopisov od drugih, zato sem jaz bolj kratka. — Ivanka Medved.

VICTORIA

Woodend. — Po mojih mislih naj bo Marija N. v Melbournu kar potolažena zavoljo konca tiste zgodbe o Nacku in Katrci. Zgodba je sama na sebi neumna, samo za zabavo napisana, tak je pač tudi konec. Naj kar tako ostane. Pa še ena osebnost v MISLIH me zanima, namreč Pepe Metulj. Rad se oglaša in napiše včasih boljše, včasih slabše, nekaj pa zmerom sklamfa. Pritožuje se, da mu popravljate. Od sedaj naprej pa ne bo treba več, se ga je g. Klakočer lotil in je podobno, da ga hoče izvežbiti za drugega Cankarja. Seveda, če bo ubogi Metulj mogel slediti njegovi visokorodni jezikoslovnosti. Na vsak način mu drugič nič ne popravljajte, bomo videli, koliko je že napredoval. — **Janez Pristov.**

Caulfield. — Pošiljam nekaj dostavkov k počilu o smrti g. Janeza Omana v Ameriki. Sem iz iste občine kot je bil Omanov oče, Vrbanijev Šimen — tako se je reklo pri hiši — je bil rojen leta 1830 v Martuljeku. Vasica je spadala v občino in župnijo Kranjska gora. Oddaljena je le uro hod. Omanov dom je bila skromna zidana hiša in tudi posestvo ni veliko. Pri hiši je bilo 11 otrok, zaslužek pa težak, ker takrat še ni tekla železnica Ljubljana — Trbiž. Veliko rojakov se je odpavilo v Ameriko. Iz Martuljeka so odšle cele družine. Tudi oče pokojnega g. Omana se je odločil za to. Odšel je 1. 1863 in vzel s seboj še dva brata. Z drugimi rojaki skupaj se je naselil v kraju Brockway, Minnesota, blizu velikega Mississippija. Porocil se je z vdovo Terezijo Legat, rojeno v Pra-pročah pri Gorjah. Tudi ta dva sta imela 11 otrok. Prav gotovo Šimnu in Tereziji ob tako številni družini ni bilo lahko. Toda verjela sta v pregor, da kjer je veliko število otrok, je božja pomoč prav blizu. — **Marija Persič.**

St. Albans. — Preselili smo se iz Melbournea v St. Albans in smo takoj poslali navi naslov uredniku, da ne izgubimo MISLI. V St. Albansu smo zadovoljni, imamo boljši zrak. V šolo nas pelje en dan naš ata, en dan pa sosed. Tudi tu igramo vsak dan košarko. K slovenski maši ob nedeljah še hodimo v Melbourne. Radi vidimo tam toliko prijateljev, ki smo jih vajeni, pa se ne moremo kar odvaditi. Zdaj pa še posebno, ko imamo tam slovenske sestre. Zelo žal nam pa je, da ne moremo hoditi v slovensko šolo tja, ko je predaleč. Bomo prosili častite sestre, da nas pridejo v St. Albans učit. Upajmo, da boste vsi otroci v St. Albansu prihajali v šolo, da nas bo več. — Gospod župnik Marjan Kožlin v Novakah lepo pozdravlja vse Slovence v Avstraliji in prosi, da bi molili za duhovnike v domovini. Ta gospod je krstil našo Majdo. Zdaj pa tudi me pozdravljamo vse, ki to berete. — **Majda, Cvetka, Jožica Uršič.**

SOUTH AUSTRALIA

Andamooka. — V odgovor na urednikovo cikanje v junijaški številki, stran 185, naj povem, da smo tu že skoro vsi Toneti, Janezi in Ivani strašno bogati (če verjamete al' pa ne.) Kar pa ste brali

v THE GOOD NEIGHBOUR mesečniku, je gola novinarska raca. V tukajnjem tisku je bila omenjena še večja vsota in večkrat se zgodi, da časopisi poročajo o našem kraju mikavne vesti. Seveda z namenom, da bi še več ljudi privabili sem. To delajo tisti, ki imajo od tega korist, recimo trgovci z opali. Morda celo državni krogi iz finančnih razlogov. Naj povem to: Vsakdo, ki misli priti sem iskat srečo, naj bo pripravljen, da se za daljšo dobo lahko sam vzdržuje, če noče prehitro prežekovati "salt bush" in za priboljšek pečenko kunci ali kenguruja. Omenim naj še, da srečolovcem država nič ne pomaga, kot se to godi v Queenslandu in še kje drugje. Nasprotno, pred nedavnim je bil za opale izdan isti zakon, ki velja za zlato od leta 1935. V njem je točno povedano, kaj se sme in kaj ne. Ako bi bilo kaj resnice v poročilu o Krotofilih, bi celo taki tiči, kot je urednik MISLI, hiteli v Andamooko po bisere. Gotovo bi se mu bolj izplačalo kot ubadati se za uredniško mizo ter fehtati na mile viže za tisti revni funt naročnine . . . Saj se zgodi, da pri kopanju kdo kaj spregleda, toda le kako melenkost. Zraven tega morate vedeti, da nas je tu več lačnih kot sitih. Za Slovence moram reči, da jih tu zadržujejo predvsem žulji, žrtve in up na boljše dni. Kdor ne verjame, naj pride in poskus, kot smo storili tukajšnji Toneti, Janezi in Ivani. Bog živi vse, ki to berete! — **Ivan Legiša.**

Adelaide. — Prav lepe izlete lahko napravi človek v okolico našega mesta. Z manjšo družbo sem bil pred nekaj meseci v Barossa Valley proti severu od nas. Pravijo, da je ime po nekem podobnem kraju na Španskem. Prvi ljudje so pa prišli v to dolino iz Nemčije. Še vedno je polno nemških imen in drugih znakov. Značilno za ta kraj je to, da je tu še vedno lepo število majhnih kmetij, ki gojijo zelo mešane pridelke in se skoraj docela same preživljajo. Človeka spominja ta kraj na naše nekdanje slovenske kmetije, ki so se same preživljale. Pečajo se tudi z živinorejo, goje razno perutnino in prodajajo jajca v Adelaido. V tej dolini je tudi polno vinogradov z najboljšim avstralskim grozdjem. Vendor je vinograd le ena panoga med drugimi kmečkimi podjetji. Kmetje ne delajo vina sami, grozde prodajo poklicnim vinarnam, mislim, da največ v Tanundo. Dolina Barossa ima tudi zelo veliko kamnolomov, kjer sekajo marmor za stavbe in za šoder. Ni namerič ves marmor enako dober. Ti kamnolomi močno kvarijo dolino in polnijo njeno ozračje z neprijetnim prahom. To je vzrok, da ljudje nimajo več toliko veselja do kmetij kot še nedavno. Videti je, da izleti v te kraje ne bodo dolgo privlačni. — Vse rojake pozdravlja **Mirko Požep.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Ker se ne oglasi od nas nihče drug, ki bi bil bolj zmožen, naj pa jaz napišem par vrstic. Škofijska procesija sv. Rešnjega Telesa je bila prekrasna. Udeležba okoli 60,000 vernikov. Tudi Slovenci smo imeli v njej svojo deputacijo. Lepa hvala vsem, ki ste se pridružili naši Mariji Pomagaj in korakali za njenim banderom. — Imeli smo tudi veselo poroko. Nevesta je bila gdična Dorothy Leticija, hčerka g. Antona Konda in sopoge Lore. Anton je predsednik našega društva Planinka. Na svatovščini je bilo 96 gostov in tudi slovenske pesmi ni manjkalo. Ženinu je ime Ian Edward Heath. Novoporocenecem želimo obilo sreče in božjega blagoslova. — Pozdrav vsem, posebno dr. Mikulu, ki se pa še ni nič oglasil. — **Kristi-na Plut.**

Darra. — Želim izreči na tem mestu lepo zahvalo gospe Plutovi v Brisbanu, ki nam večkrat kaj napiše v MISLI, pa tudi zato, ker nam skupno z možem Jožetom tako zvesto čuva bandero Marije Pomagaj in sv. bratov Cirila in Metoda. Kadarkoli in kjerkoli se Slovenci pokažemo v javnosti kot lastna narodnostna skupina, je to bandero pred nami. Želeti bi seveda bilo, da bi bila udeležba od naše strani večja, kot po navadi je. Če bi vsi posnemali gorečnost in zvestobo Plutovih, bi lahko bilo drugače. Še enkrat prav lepa hvala! — **Na-ročnica.**

WESTERN AUSTRALIA

Alexandra Bridge. — MISLI dobivamo redno, prejeli smo tudi mohorske knjige in Desetega brata. Radi imamo tudi list Ave Maria. Posebno smo pa hvaležni za knjigo JEZUSOVO ŽIVLJENJE. Ta mi je tako všeč, da vsak večer še kaj berem iz nje, čeprav sem celotno knjigo že vso prebral. Torej prav lepa hvala zanjo. Kako si človek obnovi duha, ko čita take in podobne knjige! Lep pozdrav! — **Ivan Štrucelj.**

Perth. — Pisanje mi ne gre dobro od rok, zato odlašam tudi s poslanjem naročnine. Je tudi nekaj zanikrnosti, pa oprostite. Imamo pa MISLI zelo radi in vselej nas razvesele. Enako Baragov Koledarček. Zelo radi imamo tudi knjige LJUDJE POD BIČEM in komaj čakamo, da pride tretji del. Je vse zares zanimivo za nas, ker se stvari gode v naših krajih. Lepe pozdrave od **družine Paulinove.**

PRIPOMBA: Pravkar smo zvedeli, da je III. del v Argentini dotiskan in ga že razpošiljajo. Sededa bomo v Avstraliji morali — čakati in še. Do dveh mesecev vzame morska pošta. — **Ur.**

CARINIA RECORD BAR

18 RAWSON PLACE, SYDNEY

NUDIMO VAM NAD 6000 NAJNOVEJŠIH
PLOŠČ Z NARODNIMI PESMAMI IN
PARADNIMI NASTOPI NA RADIU IN
TELEVIZIJI IZ

SLOVENIJE	BOSNE
MAKEDONIJE	SLAVONIJE
DALMACIJE	SRBIJE

Vprašajte našega zastopnika za katalog
ali pišite naravnost nam.

CIGAN MI JE POMAGAL DO PRAVICE

Ivan Štrucelj, W.A.

TO JE KRATKA ZGODBICA iz Francije, kako smo pred odhodom v Avstralijo prodajali hišo.

Preden je prišla za mano v Francijo družina iz Slovenije, sem si kupil majhno čedno hišico v vasi Saunois na prometnem kraju. Ko sem bil pri notarju za prepis in plačal 425,000 frankov, mi je rekel, da sem dobil hišo zelo poceni.

Z družino smo živelgi v hiši več ko 4 leta. Hišo smo popravili in bi tedaj stala 500,000 frankov. Odločili smo se za Avstralijo. Vse smo uredili za selitev, hiše pa nismo mogli prodati. Bilo je sicer dosti interesentov, pa vsak je ponujal vsoto za polovično vrednost hiše. Vedeli so pač, da smo v zadregi. Pa je tudi notar trdil, da hiša ni vredna toliko, kot smo zahtevali. Seveda je bil bolj naklonjen Francozom kot nam. Predlagal nam je, naj pustimo hišo njemu na skrbi, ko jo bo prodal, bo poslal denar za nami v Avstralijo. S tem predlogom se nismo mogli sprizazniti.

V bližni naše vasi so bili naseljeni cigani. Živeli so zelo nemoralno, bili so pijanci, pretepači in tako dalje. Nekaj se jih je tudi bavilo s prekupčevanjem, na primer starega želeta. Izmed njih sem si izbral enega, ki je bil še nekako desti ugleden človek. Povabil sem ga k sebi in mu povedal, da bi rad prodal hišo, pa ni pravega kupca. Obljubil sem mu tisočak, če mi jo on proda. Povedal sem mu ceno. Šel je ven, si hišo od vseh strani ogledoval, pa zraven godrnjal, da je predraga. Sosedje so ga videli in takoj razumeli, za kaj gre.

Končno je cigan dejal, da bo hišo kupil on sam, in se je takoj odpeljal do notarja. K meni so pa brž za njim pritisnili sosedje in mi prigovarjali, naj

PEČARSTVO

POLAGANJE KERAMIČNIH PLOŠČIC
PO KOPALNICAH, KUHINIJAH I.T.D.

Delo garantirano

MARTIN ADAMIČ, 8 Dixon St., Malvern,
VIC.

Tel.: 50-3905

JUNIJSKA STOLPNICA REŠENA

1 klop — polk	6 črv — vrč
2 mana — Anam	7 sipa — Apis
3 osem — meso	8 cekar — rakec
4 Semit — Times	9 azil — Liza
5 skok — koks	

Rešitev poslali: Jože Grilj, Franc Koren, Ivanka Žabkar, Mira Tašner, Julka Jokelj, Janez Požep.

nikakor ne prodam hiše ciganu. Nočejo imeti ciganov v svoji sredi. Moj odgovor je bil kratek: hišo moram prodati, pa ne za manj kot 500,000, naj jo kupi cigan ali kdorkoli.

Cigan je pri notarju izjavil, da je kupec moje hiše za pol milijona, naj kar naredi papirje. Notar mu je naročil, naj stopi rajši še enkrat k meni in naj se do kraja dogovoriva. Mož se je ustrašil prodaje hiše ciganom. Takoj po ciganovem odhodu je stopil v stike s sovaščani . . .

Po vasi je nastal velik preplah. Kako so se med seboj pogovarjali, mi ni znano. Samo to vem, da je drugi dan prišla bogata vdova, kupila hišo in plačala 500,000. Ko smo pri notarju pisali pogodbo, je bil notar zelo neprijazen do mene. Medtem se je gotovo že zavedel, da ga je cigan le za nos vlekel, kje naj pa dobi tak denar? Ciganu je šlo le za to, da dobi od mene obljubljeni tisočak.

Dobil ga je in ga bil zelo vesel. Vas se je oddahnila, saj niso vsi vedeli, da cigan ni mislil zares. Najbolj smo se pa oddahnili mi.

Preden smo šli na pot v Avstralijo, nas je obiskal iz Pariza g. Nace Čretnik. Ko smo po sv. maši, ki jo je imel za našo srečno pot, sedli k prigrizku, sem mu pripovedoval zgodbijo o ciganu. Nasmejali smo se, da smo kar pozabili, da se poslavljamo mor da za vselej.

TRGOVSKO PODJETJE EXPORT-IMPORT JOŽE VIPAVC

STUTTGART O, STOCKACHSTRASSE 20, W. GERMANY

nudi rojakom v Avstraliji priložnost, da na zelo preprost način omogočijo sorodnikom in prijateljem v domovini in ostalih delih sveta nabaviti **razne proizvode** svetovno znanih nemških tovarn po izredno ugodnih in **konkurenčnih cenah**, ki so znatno cenejše od domačih:

Gospodinjske stroje vseh vrst, radioaparate, televizorje in magnetofone, električne šivalne stroje, motorne kosilnice Irus in Holder, motorne škropilnice in traktorje.

Zahtevajte naše ponudbe in pojasnila.

Odgovarjam takoj v slovenščini. Pošiljke odpremljamo po želji takoj v domovino, kakor tudi v ostale dele sveta.

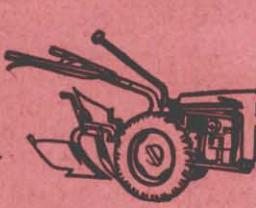
Poljedelski stroji znamke IRUS

kosilnica model
ER 7 KS

stane
450 USA dol

enoosni traktor U 1200 traktor Diesel A 12
Diesel 8 KS 10 KS

stane
970 USA dol

traktor Diesel A 12
10 KS

stane
1316 USA dol

kmečki mlin z
zmogljivostjo 50 kg
moke na uro.

stane
330 USA dol.

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odprto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POSILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVZDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠN JIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, POOBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLESKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jekike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

DARILNE POSILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

C I T R U S A G E N C Y

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY. S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA